



บรรณานุกรม

ภาษาไทย

เจริญ สุนหาราวาภิชัย, การวางแผนการผลิตและวัดคุณค่าแห่งสันทิษฐ์สำหรับโรงงานกระดาษเหนียว,
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ชุมพล ศฤงคารศิริ, การวางแผนและควบคุมการผลิต, สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี(ไทย_ปั้น),
พิมพ์ครั้งที่ 1, 2535.

ธีรวัฒน์ สุพัฒกุล, การพัฒนาบทเรียนแบบโปรแกรมที่ใช้กับไมโครคอมพิวเตอร์ สำหรับช่วยสอน
เสิร์ฟิวิชาคณิตศาสตร์ ค.102 เรื่องอัตราส่วน, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2530.

นาภินท์ อันเนตรศิริชัย, การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์เพื่อเป็นอุปกรณ์ช่วยสอนวิชาพิสิกส์,
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

บริษัท ยินโนเวทีฟ เทคโนโลยี จำกัด, บทความเรื่องมัลติมีเดียในการสัมมนาประจำปี2536.

ประศิริ สารกี, ไมโครคอมพิวเตอร์ช่วยการสอน, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

เบรื่อง กุมุห, เทคนิคการเขียนบทเรียนโปรแกรม, ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา,
มหาวิทยาลัยประสานมิตร, 2519.

มดุง อารยะวิชญู, ไมโครคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : เอก-เอนการพิมพ์,
2527.

- พิธีศ ศดงค์การศิริ, การจัดการวิศวกรรมการผลิต, สำนักพิมพ์ บริษัท ชีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด,
2533.
- พิภพ เล้าประจง, นานพ ศรีตุลย์祚ต, การบริหารขององค์คสังและการวางแผนความต้องการวัสดุ
สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย_ญี่ปุ่น), ชิมพ์ครั้งที่ 1, 2534.
- วิศิษฐ์ โต้เจริญรัตน์, การวางแผนการผลิตและการใช้วัสดุสำหรับโรงงานประกอบจักรยานยนต์,
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ศรีศักดิ์ จำรมาน, คอมพิวเตอร์กับการศึกษา, การสัมมนาคอมพิวเตอร์กับการศึกษาของนิสิต
ปริญญาโท เทคโนโลยีทางการศึกษา, 2526 : 44-52.
- ศักดิ์ชัย เสรีรัช, การพัฒนาหน่วยแบบโปรแกรมที่ใช้กับไมโครคอมพิวเตอร์ สำหรับเสริมใน
วิชาคณิตศาสตร์ ค.204 เรื่องสมการ, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2530.
- สมชาย หยันยง, คอมพิวเตอร์กับการศึกษาปัจจุบัน, การสัมมนาคอมพิวเตอร์กับการศึกษาของ
นิสิตปริญญาโท เทคโนโลยีทางการศึกษา, 2526 : 44-62.
- อภินันท์ คลอวุฒินันท์, วิธีการใช้โปรแกรมของระบบการวางแผนความต้องการวัสดุในการผลิต
เพื่อรับนิจกรรมเหล็กและรายละเอียดของโปรแกรม, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต,
บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- อากร พัยรักษ์, การพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคณิตศาสตร์ เรื่องความน่าจะเป็น
เบื้องต้น ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกพาณิชยการ, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.

ภาษาอังกฤษ

Buffa, Elwood S., Modern Production/Operation Management., 7th.
Edition, New York, John Wiley & Sons , 1983.

Hall K.A., Computer-Based Education, Encyclopedia of Education Research, pp 353-363 New York : Free Press, 1982.

Imboden H.H., The Effective of the Computer Enhanced Instruction in
Teaching Concept Instruction in Teaching Concept to Low
Achieving Studies, Dissertation Abstracts International,
46 (May 1986):3278-A.

Merritt R. L., Achievement with and without Computer Assisted
Instruction in Middle School, Dissertation Abstracts International,
(July 1983) :34-6.

Oden R. L., An Assessment of the Effectiveness of Computer Assisted
Instruction on Altering Teacher Behavior and the
Achievement and Attitude of Ninth Grade Pre-Algebra Mathematics
Students, Dissertation Abstracts International, (August 1982)
:355-A.

Spencer B. Smith, Computer-Based Production and Inventory Control,
Prentice - Hall, Inc., 1989.

ภาคผนวก ก

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ได้มีผู้วิจัยเกี่ยวขับคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไว้ ดังต่อไปนี้

1. งานวิจัยในประเทศไทย

ประลักษณ์ สารภี (2522) ได้ศึกษาเรื่องไมโครคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สำหรับใช้กับวิชาคณิตศาสตร์หรือวิชาอื่นๆ โดยการจัดทำภาระสอนเป็นภาษาอังกฤษ ไมโครคอมพิวเตอร์ที่ใช้เป็นแบบ Datapoint 5500 System ที่สถาบันบริการคอมพิวเตอร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ระบบไมโครคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถเป็นตัวแทนผู้สอนในการสอนได้ทั้งนี้ เพราะสามารถเก็บข้อมูลในการเรียนของผู้เรียนได้ระบบไมโครคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถสร้างแบบทดสอบได้และผู้สอนสามารถปรับปรุงแก้ไขหรือขยายบทเรียนและแบบทดสอบได้ทุกโอกาส

นาพินท์ อันนันดรศิริชัย (2527) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์เพื่อเป็นอุปกรณ์ช่วยสอนวิชาพิสิกส์ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มี 3 บทเรียนได้แก่บทเรียนที่ 13 เรื่องไฟฟ้ากระแส บทเรียนที่ 14 เรื่องแม่เหล็กไฟฟ้า บทเรียนที่ 15 เรื่องคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า" สรุปผลการวิจัยได้ว่า โปรแกรมการสอนสำเร็จรูปนี้เป็นบทเรียนสำหรับการเรียนช่องเสริมวิชาพิสิกส์สำหรับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ เพราะมีการจัดเนื้อหาบทเรียนโดยแบ่งเป็นบทเรียนย่อยนักเรียนที่สอบตกครบทุกประสังค์ของการเรียนได้ ก็เลือกเรียนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจกว่าจะสอบผ่าน การวิจัยครั้งนี้จัดทำโปรแกรมสำเร็จรูปให้สอดคล้องทางจด湖泊เป็นตัวอักษรไทย

ธีรวัฒน์ สุพัฒกุล (2530) ได้ศึกษาเบรียบเทียบผลลัพธ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ค. 102 เรื่องอัตราส่วน โดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรมกับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ กลุ่มนี้กับกลุ่มที่เรียนช่องเสริมปกติและศึกษาเจตคติต่อการเรียนช่องเสริม โดยเรียนเพิ่มเติมจากโปรแกรมที่ใช้กับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ สรุปได้ว่าผลลัพธ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ค. 102 เรื่องอัตราส่วนของกลุ่มที่เรียนเพิ่มเติม จากบทเรียนแบบโปรแกรมกับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์สูงกว่ากลุ่มที่เรียนช่องเสริมปกติและมีเจตคติที่ติดต่อการเรียนเพิ่มเติม โดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรมกับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์

ศักดิ์ชัย เสรีรัตน์ (2530) ได้ศึกษาเบรียบเทียบผลลัมภุณฑ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ค. 204 เรื่อง "สมการ" โดยใช้แบบเรียนแบบโปรแกรมกับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์กลุ่มนี้ ที่มี กลุ่มที่ 1 เรียนช่องเสริมปกติ พร้อมทั้งศึกษาเจตนาต่อการเรียนแบบเรียนแบบโปรแกรมกับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ สรุปผลได้ว่า กลุ่มที่ 1 เรียนแบบเรียนแบบโปรแกรมกับไมโครคอมพิวเตอร์มีผลลัมภุณฑ์สูงกว่า เรียนช่องเสริมโดยปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีเจตนาต่อการเรียนช่องเสริมจากบทเรียนแบบโปรแกรมที่ใช้กับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์

อาจารย์ อัยรักษ์ (2530) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักศึกษาที่เรียนเพิ่มเติมโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เรื่อง "ความน่าจะเป็นเบื้องต้น" และศึกษาเจตคติของผู้เรียนต่อการเรียนด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เรียนเพิ่มเติมด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีผลสัมฤทธิ์สูงถึงเกณฑ์ร้อยละ 50 และผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเพิ่มเติมสูงกว่าก่อนเรียนเพิ่มเติมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีเจตคติที่ต่อการเรียนเพิ่มเติม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ได้แก่ผู้ที่ทำให้สัญญาเรียกว่ากับคอมพิวเตอร์ซึ่งอยู่ในเครือข่ายส่วนตัวดังต่อไปนี้

Oden (1982 : 355-A) ได้ศึกษาเบรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนเกรด 9 โดยการเรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระยะเรียนจากการสอนแบบบรรยาย ผลปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่ เรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีคะแนนสูงกว่า ที่ เรียนจากการสอนแบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งคะแนนที่ร่วงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเวลารับสอน

Merritt (1983 : 34-A) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการใช้ และไม่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในโรงเรียนขนาดกลาง โดยให้กลุ่มที่เรียนโดยเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นกลุ่มทดลองและให้กลุ่มที่เรียนแบบปกติเป็นกลุ่มควบคุมโดยมีตัวแปรคือ ผลสัมฤทธิ์การจำความคิดรวบยอดด้วยตนเอง ความวิตกกังวล หัวใจเดติต่อผู้สอนและหัวใจเดติต่อโรงเรียนการศึกษา ก้าวหน้าความแตกต่างตามเพศและระดับชั้นโดยกลุ่มตัวอย่างย่างเป็นนักเรียนเกรด 6 เกรด 7 จำนวน 144 คน ผลปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ทั้งในด้านการอ่านและวิชาคณิตศาสตร์ 6 และนักเรียนเกรด 7 มีความคิดรวบยอดด้วยตนเอง ความวิตกกังวลหัวใจเดติต่อผู้สอนและหัวใจเดติต่อโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

Imboden (1986) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ผลของการนำเอ่าคอมพิว เทอร์มาช่วยในการเรียนการสอนเกี่ยวกับความคิดรวบยอดเรื่องเบอร์ เช็นเติร์ฟาร์บันด์นักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีผลลัมภ์ทางการเรียนต่ำ" โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษา และตัดสินว่า คอมพิว เทอร์ที่เพิ่มขึ้นในการสอนจะสามารถแสดงการเรียนการสอนกับเบอร์ เช็นเติร์ฟาร์ที่ต่อความสำเร็จของนักศึกษาวิทยาลัย ถ้ามีผลลัมภ์ทางการเรียนต่ำได้หรือไม่ หรือความสำเร็จของวิธีนี้จะคล้ายคลึงกับการสอนแบบบรรยาย

2. เพื่อตัดสินว่า คอมพิว เทอร์ที่เพิ่มขึ้นในการสอนจะช่วยร่นระยะเวลาในการสอนหรือไม่ วัตถุประสงค์สำคัญสองประการจะตัดสินใจการใช้คอมพิว เทอร์ที่เพิ่มขึ้นในการสอน และการสอนแบบบรรยาย จะได้รับผลแตกต่างในเรื่องทัศนคติที่มีผลต่อคอมพิว เทอร์ และมีผลต่อเบอร์ เช็นเติร์ฟาร์หรือไม่

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาจากหนึ่งใน 38 สาขาวิชา ซึ่งประชากรเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 และ ปีที่ 3 ที่ลงทะเบียนเรียนชื่อม เสริมในสาขาวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อที่จะให้จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อย กลุ่มที่ 1 ได้รับการชื่อม เสริมทั้งหมดจากผู้สอนในแบบบรรยายหรือแบบอภิปราย ในขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งจะได้รับการสอนจากบทเรียนเดียวทั้งหมดโดยใช้โปรแกรมคอมพิว เทอร์ ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ผลลัมภ์ของนักศึกษาอย่างน้อยที่สุดอาจอยู่ในสูงกว่าการใช้วิธีการสอนแบบบรรยายหรืออภิปราย

2.2 ผู้สอนจะมีเวลามากขึ้นในการพิจารณา เกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน

2.3 นักศึกษาจะมีแรงจูงใจมากขึ้น

ภาคผนวก ข

การใช้ Icon ของโปรแกรม AUTHORWARE

โปรแกรม AUTHORWARE ประกอบด้วย Icon สำหรับทำงานต่างๆในการสร้างงานมัลติมีเดียอยู่ 13 Icon ซึ่งได้แก่

1. Display Icon

ใช้ในการแสดงภาพ โดยภาพทุกภาพที่จะแสดงจะต้องใช้ Icon นี้เท่านั้น ภาพที่เกิดขึ้นจาก Icon นี้มาจากการสร้างภาพเองหรือนำภาพจากโปรแกรมอื่น นอกจากนี้ยังสามารถบันทึกตัวอักษรและสามารถกำหนดรูปแบบของการจัดภาพ

2. Animation Icon

สำหรับส่งให้รูปภาพจาก Display Icon เคลื่อนไหวได้ ลักษณะการเคลื่อนไหวจะมีอยู่หลายลักษณะ เช่น กำหนดจุดเริ่มต้นและจุดสุดท้ายที่จะเคลื่อนไป กำหนดเส้นทางที่จะให้วัตถุเคลื่อนไหว กำหนดให้รูปภาพหลายรูปเคลื่อนไหวพร้อมกัน เป็นต้น

3. Erase Icon

ใช้สำหรับลบรูปภาพที่แสดงไว้ จะลบครั้งละ 1 Display Icon

4. Wait Icon

ใช้สำหรับหยุดรอ โดยกำหนดเงื่อนไขของการรอได้ 3 แบบได้แก่ รอจนถึงเวลาที่กำหนด รอจนกว่าผู้ใช้จะกดปุ่ม Mouse และรอให้ผู้ใช้กดแป้นพิมพ์ Icon นี้มีคุณใช้ในลักษณะที่มีการบรรยายโดยผู้พูดและต้องการให้โปรแกรมหยุดที่รูปใดรูปหนึ่งเป็นพิเศษก่อนที่จะแสดงภาพต่อไป

5. Decision Icon

ใช้สำหรับควบคุมลำดับการทำงาน โดยใช้ตัวแปรของโปรแกรมเป็นตัวกำหนดเส้นทางการทำงาน

6. Interaction Icon

ใช้สำหรับควบคุมลำดับการทำงาน โดยใช้การตอบโต้ของผู้ใช้เป็นตัวกำหนดเส้นทางการทำงาน

7. Calculation Icon

ใช้สำหรับการคำนวณค่าต่างๆของตัวแปร

8. Map Icon

ใช้สำหรับแทนกลุ่ม Icon ที่มีความสัมพันธ์กันเนื่องจากโปรแกรม AUTHORWARE เป็นโปรแกรมที่อาศัย Icon ในการเขียนโปรแกรม ทำให้ฝี Icon จำนวนมาก Map Icon ใช้แทน Icon หลายตัวที่มีความสัมพันธ์กัน ช่วยให้การเขียนโปรแกรมง่ายต่อการเข้าใจ

9. Start Icon

ใช้สำหรับกำหนดจุดเริ่มต้นของโปรแกรม กรณีที่ทดสอบโปรแกรมด้วยคำสั่ง Run From Flag

10. Stop Icon

ใช้สำหรับกำหนดจุดสุดท้ายของโปรแกรมโดยที่ Start และ Stop Icon ถูกใช้สำหรับการทดสอบโปรแกรมเฉพาะส่วนที่ต้องการ

11. Movie Icon

ใช้สำหรับแสดงภาพเคลื่อนไหวที่ได้จากโปรแกรม Animation อื่นๆ

12. Sound Icon

ใช้สำหรับแสดงเสียงที่ได้จากโปรแกรมที่จัดการเสียงอื่นๆ

13. Video Icon

ใช้สำหรับแสดงภาพสัญญาณวิดีโอ ในการมีที่เครื่องคอมพิวเตอร์มีวงจรวิดีโอ เช่น วงจร Video Blaster วงจร Real Majic เป็นต้น

ภาคผนวก ค

การใช้โปรแกรม

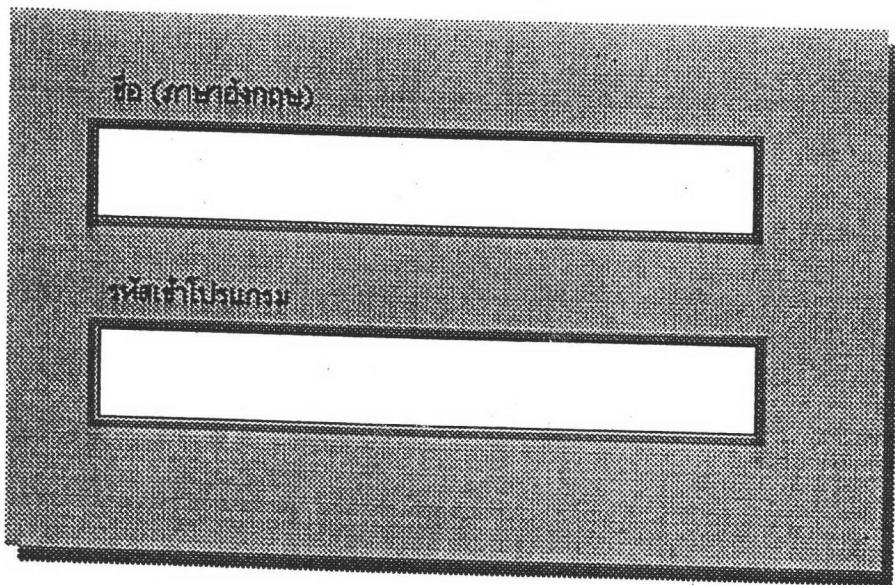
การใช้โปรแกรมระบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับระบบการวางแผนความต้องการวัสดุ แบ่งออกเป็นขั้นตอนดังนี้

- เมื่อผู้ใช้เข้าสู่โปรแกรม ผู้ใช้จะพบทาง เสือกที่จะ เข้าสู่ส่วนอธิบายวิธีใช้โปรแกรม และผู้ใช้สามารถที่จะ เสือกหรือไม่ เสือก็ได้ อย่างไรก็ตามส่วนอธิบายวิธีใช้โปรแกรมผู้ใช้สามารถ เสือกส่วนนี้อีกครั้งภายหลังจาก เข้าสู่ส่วนสารบัญเท่านั้น



รูปที่ ค.1 ทาง เสือกที่จะ เข้าสู่ส่วนอธิบายวิธีใช้โปรแกรม

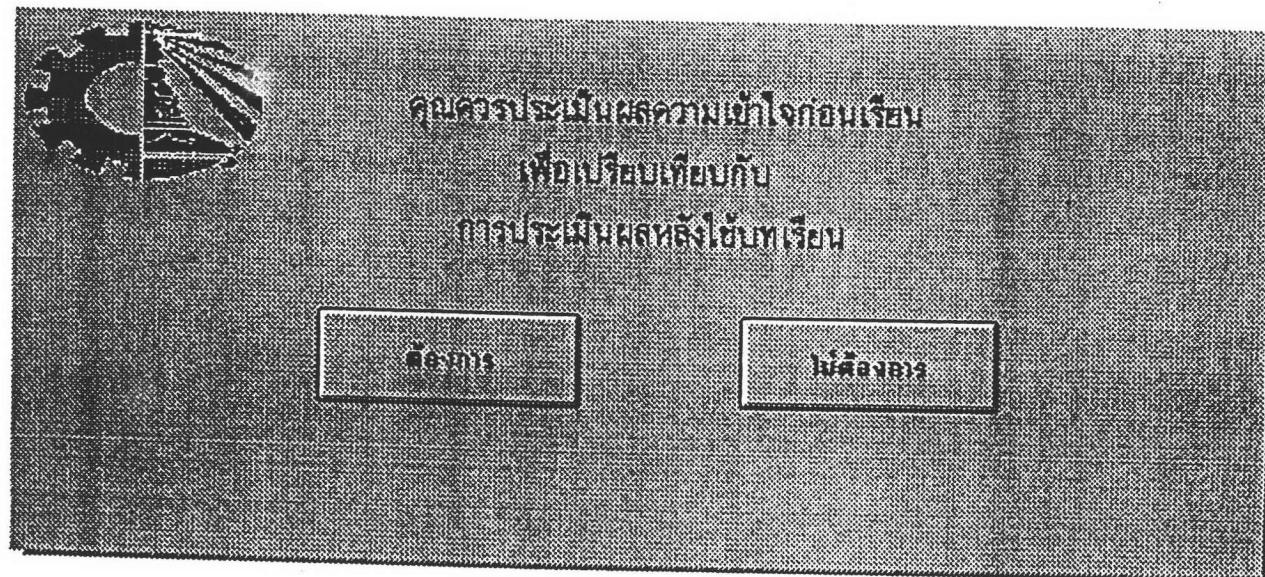
2. หลังจากนั้น ผู้ใช้จะเข้าสู่ส่วนการเข้าโปรแกรม ซึ่งจะบันทึกข้อมูลของผู้ใช้ และ
จดจำข้อมูลของผู้ใช้ กรีฟผู้ใช้ใหม่ ผู้ใช้ใหม่จะต้องกำหนดรหัสเข้าโปรแกรม และจะต้องจดจำ
รหัสเข้าโปรแกรมให้ดี เมื่อผู้ใช้ออกจากโปรแกรมและต้องการใช้โปรแกรมอีกครั้ง จะต้องใช้
รหัสที่หักดิบในการเข้าโปรแกรม



รูปที่ ค.2 ส่วนการเข้าโปรแกรม

3. การยื้อใช้ใหม่ เมื่อเข้าสู่โปรแกรมเป็นครั้งแรก ผู้ใช้ใหม่สามารถเลือกเข้าสู่ส่วนประมูลก่อนการใช้งาน เนื่องจากเข้าใจว่าต้องเสียเวลาและแรงกายภาพในการตั้งค่าต่างๆ ให้เหมาะสมกับตัวเอง แต่ควรที่จะเข้าสู่ส่วนประมูลก่อนการใช้งาน เพื่อประเมินผลความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน เมื่อเบร์ยนตีயบกับส่วนประมูลหลังการใช้งาน เส้นประมูลก่อนการใช้งาน เป็นการตอบค่าตามแบบปรนัย

30 ค่าถด



รูปที่ ค.3 ทางเลือกที่จะเข้าสู่ส่วนประมูลก่อนการใช้งาน

4. จากนั้นเข้าสู่ส่วนสารบัญบทเรียน ผู้ใช้สามารถเลือกใช้ส่วนต่างๆ ได้แก่ บทเรียน ที่ต้องการ ข้อมูลสรุปการใช้โปรแกรม แบบประเมินผล วิธีการใช้โปรแกรม ออกรายงานบทเรียน ซึ่งเป็นจุดเด่นสำคัญของการใช้โปรแกรม

**ระบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
สำหรับระบบการวางแผนความต้องการวัสดุ**

บทเรียน

1. หลักการพื้นฐานของ MRP

2. กำหนดการผลิตขั้นต้น

3. ตัวชี้วัดการวางแผน

4. กระบวนการวางแผนตรวจสอบ MRP

5. วางแผนทางระบบ MRP

6. การนำร่องแบบ MRP มาใช้

--- สรุปการใช้งานบทเรียน ---

แบบประเมินผล

วิธีการใช้โปรแกรม

เอกสารงานเรียน

รูปที่ ค.4 รูปส่วนสารบัญบทเรียน

5. ในการใช้บทเรียน เมื่อเข้าสู่บทเรียนผู้ใช้สามารถเลือกดูเนื้อหาจากส่วนใดก็อง ก็ได้ ซึ่งเนื้อหาบทเรียนจะ เรียงลำดับจากหน้าและไปสิ้นสุดที่บหสรูป และหากผู้ใช้เลือกทดสอบแบบฝึกหัด ผู้ใช้ต้องตอบค่าถูกต้องในแต่ละค่าถูก จึงสามารถกลับมาอีกส่วนบทเรียน

ผิง : หลักการพื้นฐานของ MRP

เนื้อหา

บทนำ

- วัสดุประมวลผลของหัวเรื่อง

- ความหมายและวัตถุประสงค์ของ MRP

- จุดประสงค์ของระบบ MRP

- โครงสร้างของระบบ MRP

- ข้อจำกัดของระบบ MRP

- บทสรุป

แผนผังหัวใจห้องเรียน

สารบัญของบทเรียน

รูปที่ ค.5 ส่วนบทเรียน

6. เมื่อเข้าสู่เนื้อหาบทเรียน ผู้ใช้สามารถเลือกดูข้อมูลหน้าตัดไปหรือหน้าที่แล้ว และสามารถลับสู่ส่วนบทเรียนซึ่งเป็นสารบัญของบทนั้นๆ

บทนำ

การที่จะเข้าไปศึกษารายละเอียดส่วนต่าง ๆ ของการวางแผนความต้องการวัสดุ (Material Requirements Planning : MRP) นั้น จำเป็นที่จะต้องเข้าใจถึงหลักการพื้นฐานของการวางแผนความต้องการวัสดุก่อนว่ามีความหมายและวัตถุประสงค์เป็นอย่างไร นอกจากนี้ยังต้องทราบถึงกระบวนการทำงานของ MRP อีกด้วยเพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งหมดของ MRP จึงได้นำตัวอย่างของ MRP มาแสดงไว้ด้วยซึ่งจะทำให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน และง่ายในการที่จะศึกษารายละเอียดของแต่ละส่วนย่อยของ MRP มากยิ่งขึ้น



รูปที่ ค.6 ส่วนเนื้อหาบทเรียน

7. ส่วนแบบฝึกหัดและแบบประเมินผล เมื่อเข้าสู่ส่วนนี้ผู้ใช้ต้องตอบคำถามทุกข้อ
กรณีแบบฝึกหัด ผู้ใช้ต้องตอบคำตามให้ถูกต้องจึงสามารถไปหาข้อถัดไป ส่วนแบบประเมินผล
จะเก็บผลการท่าแบบประเมิน และแสดงคะแนนที่ได้ในส่วนสรุปการใช้บทเรียน

3 ส่วนผลได้จากการ MRP คือ

ก. บัญชีรายการวัสดุ

ข. การคำนวณทางตราช

ค. กำหนดการสั่งซื้อหรือสั่งผลิต

ง. กำหนดการผลิตหลัก

รูปที่ ค.7 ส่วนแบบฝึกหัดและแบบประเมินผล

8. ในส่วนอธิบายวิธีการใช้โปรแกรม จะประกอบด้วยหัวข้อให้เลือก 6 หัวข้อได้แก่
- 8.1 การเข้าสู่โปรแกรม เป็นแบบจำลองแสดงวิธีเข้าสู่โปรแกรม
 - 8.2 การใช้บหทเรียน เป็นแบบจำลองแสดงวิธีการใช้บหทเรียน
 - 8.3 การประเมินผลลัพธ์ใช้บหทเรียน เป็นแบบจำลองแสดงวิธีเข้าสู่ส่วนประเมินผลลัพธ์ใช้บหทเรียน
 - 8.4 การออกจากโปรแกรม เป็นแบบจำลองแสดงวิธีการออกจากโปรแกรม
 - 8.5 เกี่ยวกับโปรแกรม เป็นส่วนแสดงข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรม
 - 8.6 ออกจากส่วนการใช้โปรแกรม เป็นส่วนออกจากส่วนอธิบายวิธีการใช้โปรแกรม



รูปที่ ค.8 ส่วนอธิบายวิธีการใช้โปรแกรม

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนต่อโปรแกรมบทเรียน เรื่องระบบการวางแผนความต้องการวัสดุ โปรดเติมคำหรือภาษาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ 1 : รายละเอียดเกี่ยวกับผู้กรอกแบบสอบถาม

1. ชื่อ _____ นามสกุล _____
2. เพศ ชาย หญิง
3. อายุ

<input type="checkbox"/> ต่ำกว่า 20 ปี	<input type="checkbox"/> 20 - 25 ปี	<input type="checkbox"/> 25 - 30 ปี
<input type="checkbox"/> 30 - 40 ปี	<input type="checkbox"/> มากกว่า 40 ปี	
4. ภูมิการศึกษาสูงสุด

<input type="checkbox"/> ต่ำกว่า ปวช.	<input type="checkbox"/> ปวช.	<input type="checkbox"/> ปวส.
<input type="checkbox"/> ปริญญาตรี	<input type="checkbox"/> สูงกว่าปริญญาตรี	
5. สาขาวิชาที่เรียนมา

<input type="checkbox"/> วิทยาศาสตร์ / วิศวกรรมศาสตร์	<input type="checkbox"/> ครุศาสตร์ / สังคมศาสตร์
<input type="checkbox"/> บัญชี / บริหาร / เศรษฐศาสตร์	<input type="checkbox"/> อื่นๆ _____
6. สถานภาพการทำงาน

<input type="checkbox"/> ทำงาน	<input type="checkbox"/> กำลังศึกษาอยู่
<input type="checkbox"/> อื่นๆ _____	
7. ประเภทของกิจการ _____
8. ตำแหน่งงาน

<input type="checkbox"/> หัวหน้างาน	<input type="checkbox"/> ผู้จัดการ
<input type="checkbox"/> วิศวกร	<input type="checkbox"/> อื่นๆ _____
9. ประสบการณ์ในการทำงาน

<input type="checkbox"/> น้อยกว่า 1 ปี	<input type="checkbox"/> 1 - 3 ปี
<input type="checkbox"/> 3 - 5 ปี	<input type="checkbox"/> มากกว่า 5 ปี
10. ท่านคิดว่าท่านมีความเข้าใจเรื่องระบบความต้องการวัสดุระดับใด

<input type="checkbox"/> ดี	<input type="checkbox"/> พอดี
<input type="checkbox"/> เล็กน้อย	<input type="checkbox"/> ไม่มีความรู้ในเรื่องนี้



แบบสอบถาม

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนต่อโปรแกรมบทเรียน เรื่องระบบการวางแผนความต้องการวัสดุ โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ 2 :

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แนใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น อย่างยิ่ง
1. ช่วยให้เข้าใจเรื่องระบบการวางแผนความต้องการวัสดุดีขึ้น					
2. ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการติดตามบทเรียน					
3. ช่วยให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนมากขึ้น					
4. ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานกับบทเรียน					
5. ผู้เรียนรู้สึกมีปัญหาอยู่ยากในการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์					
6. ความมีบทเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์มากขึ้น					
7. ผู้เรียนต้องการเรียนด้วยวิธีนี้อีกในโอกาสต่อไป					
8. มีผลต่อความเจริญทางเทคโนโลยี					
9. การเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ทำให้เสียเวลามากเกินไป					
10. ช่วยให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้กับงานจริงได้					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ๒

โปรแกรมบทเรียน

โครงการที่ 1

เรื่องหลักการพื้นฐานของ MRP

เรื่อง : หลักการพื้นฐานของ MRP

เนื้อหา

บทนำ

- หลักการของห้องแม่เรือง

- ความหมายและวัตถุประสงค์ของ MRP

- องค์ประกอบของห้องแม่เรือง MRP

- โครงสร้างของห้องแม่เรือง MRP

- ขั้นตอนการดำเนินการของห้องแม่เรือง MRP

บทสรุป

แบบฝึกหัดห้องแม่เรือง

สารบัญของห้องแม่เรือง

บทนำ

การที่จะเข้าไปศึกษารายละเอียดส่วนต่าง ๆ ของการวางแผนความต้องการวัสดุ (Material Requirements Planning : MRP) นั้น จำเป็นที่จะต้องเข้าใจถึงหลักการพื้นฐานของการวางแผนความต้องการวัสดุก่อนว่ามีความหมายและวัตถุประสงค์เป็นอย่างไร นอกจากนี้ยังต้องทราบถึงกระบวนการทำงานของ MRP อีกด้วยเพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งหมดของ MRP จึงได้นำตัวอย่างของ MRP มาแสดงไว้ด้วยซึ่งทำให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน และง่ายในการที่จะศึกษารายละเอียดของแต่ละส่วนย่อยของ MRP มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของหัวเรื่อง หลักการพื้นฐานของ MRP

1. บอกคำเต็มและความหมายของ MRP ได้
2. บอกวัตถุประสงค์ของ MRP ได้
3. อธิบายองค์ประกอบของระบบ MRP ได้
4. อธิบายโครงสร้างและขั้นตอนการทำงานของระบบ MRP ได้

ความหมายของ MRP

การวางแผนความต้องการวัสดุ (Material Requirements Planning : MRP)

M หรือ Material หมายถึง วัสดุต่าง ๆ ที่นำมาประกอบขึ้นตามกระบวนการผลิต เป็นผลิตภัณฑ์ ให้ได้ผลผลิตตามกำหนดการผลิตหลัก วัสดุเหล่านี้ครอบคลุม ตั้งแต่ วัตถุดิบ ชิ้นส่วน ชุดประกอบย่อยต่าง ๆ ที่ใช้ตามขั้นตอน การผลิตผลิตภัณฑ์ RP หรือ Requirements Planning หมายถึง การพิจารณากำหนดเวลาและ ปริมาณที่จะทำการผลิต หรือ จัดหาวัสดุเหล่านั้น

MRP หรือ Material Requirements Planning หมายถึง กระบวนการวางแผน ที่อาศัยคอมพิวเตอร์ในการให้ข่าวสารถึงความต้องการวัสดุ เพื่อใช้ในการผลิตให้ได้ ตามกำหนดการผลิตหลัก สำหรับการวางแผนการสั่งผลิต หรือ สั่งซื้อ

วัตถุประสงค์ของ MRP

วัตถุประสงค์ของ MRP คือการทำการกำหนดการสั่งผลิตหรือสั่งซื้อวัสดุต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตตามขั้นตอนต่าง ๆ ของผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์นั้น ๆ แล้วเสร็จในปริมาณและเวลาที่ระบุในกำหนดการผลิตหลัก

องค์ประกอบของระบบ MRP

องค์ประกอบที่สำคัญของระบบ MRP แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ส่วนข้อมูลนำเข้า (Inputs Data)

1.1 กำหนดการผลิตหลัก

- ต้องการผลิตภัณฑ์อะไร
- จำนวนเท่าไร
- ต้องการผลิตภัณฑ์เมื่อใด

องค์ประกอบของระบบ MRP

องค์ประกอบที่สำคัญของระบบ MRP แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ส่วนข้อมูลนำเข้า (Inputs Data)

1.2 บัญชีรายการวัสดุ: ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างผลิตภัณฑ์

- ขั้นตอนการผลิตได้
- ใช้วัสดุอะไร
- จำนวนเท่าไร

องค์ประกอบของระบบ MRP

องค์ประกอบที่สำคัญของระบบ MRP แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ส่วนข้อมูลนำเข้า (Inputs Data)

1.3 บันทึกสถานภาพคงคลังของวัสดุแต่ละรายการในบัญชีรายการวัสดุที่ใช้สำหรับผลิตภัณฑ์ในกำหนดการผลิตหลัก

- ยอดคงเหลือ
- กำหนดการและปริมาณที่จะได้รับ
- วัสดุสำรองคลัง

องค์ประกอบของระบบ MRP

องค์ประกอบที่สำคัญของระบบ MRP แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ส่วนข้อมูลนำเข้า (Inputs Data)

2. ส่วนประมวลผล (Processing)

- ทำการคำนวณทางตรรก

3. ส่วนผลได้ (Outputs)

3.1 รายงานความต้องการวัสดุ

3.2 แผนการสั่งซื้อหรือสั่งผลิต

โครงสร้างของระบบ MRP

1. ส่วนข้อมูลนำเข้า (Inputs data)

1.1 กำหนดการผลิตหลัก

- ต้องการผลิตภัณฑ์อะไร
- จำนวนเท่าไร
- ต้องการผลิตภัณฑ์เมื่อใด

1.2 ปัญชีรายการวัสดุ:

- ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างผลิตภัณฑ์
- ขั้นตอนการผลิตไทย
- ใช้วัสดุอะไร
- จำนวนเท่าไร

1.3 บันทึกสถานภาพคงคลัง

- ยอดคงเหลือ
- กำหนดการและปริมาณที่จะได้รับ
- วัสดุคงคลังสำรอง

2. ส่วนประมวลผล (Processing)

- ทำการคำนวณทางตรรก

3. ส่วนผลได้ (Outputs)

3.1 รายงานความต้องการวัสดุ

3.2 แผนการสั่งซื้อหรือสั่งผลิต

ตัวอย่างการทำงานของระบบ MRP

กิจกรรมต้องการผลิตม้านั่งมีพนักพิง จำนวน 500 ตัว ส่งมอบให้คูกร้าว
ในต้นสัปดาห์ที่ 8
จากโครงสร้างของระบบ MRP

1. ส่วนข้อมูลนำเข้า (Inputs data)

1.1 กำหนดการผลิตหลัก

- ต้องการผลิตภัณฑ์อะไร
- จำนวนเท่าไร
- ต้องการผลิตภัณฑ์เมื่อไหร่

หน้าที่แม่ว

กลับบุคลากรป้ายของบท

หน้าด้านไป

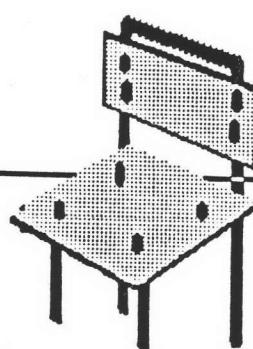
ตัวอย่างการทำงานของระบบ MRP

กิจกรรมต้องการผลิตม้านั่งมีพนักพิง จำนวน 500 ตัว ส่งมอบให้คูกร้าว
ในต้นสัปดาห์ที่ 8
จากโครงสร้างของระบบ MRP

1. ส่วนข้อมูลนำเข้า (Inputs data)

1.1 กำหนดการผลิตหลัก

- ต้องการผลิตภัณฑ์อะไร => ม้านั่งมีพนักพิงหลัง
- จำนวนเท่าไร => 500 ตัว
- ต้องการผลิตภัณฑ์เมื่อไหร่ => ต้นสัปดาห์ที่ 8



กำหนดการผลิตหลักของผลิตภัณฑ์ม้านั่ง (H)

สัปดาห์ที่	1	2	3	4	5	6	7	8
จำนวน								500

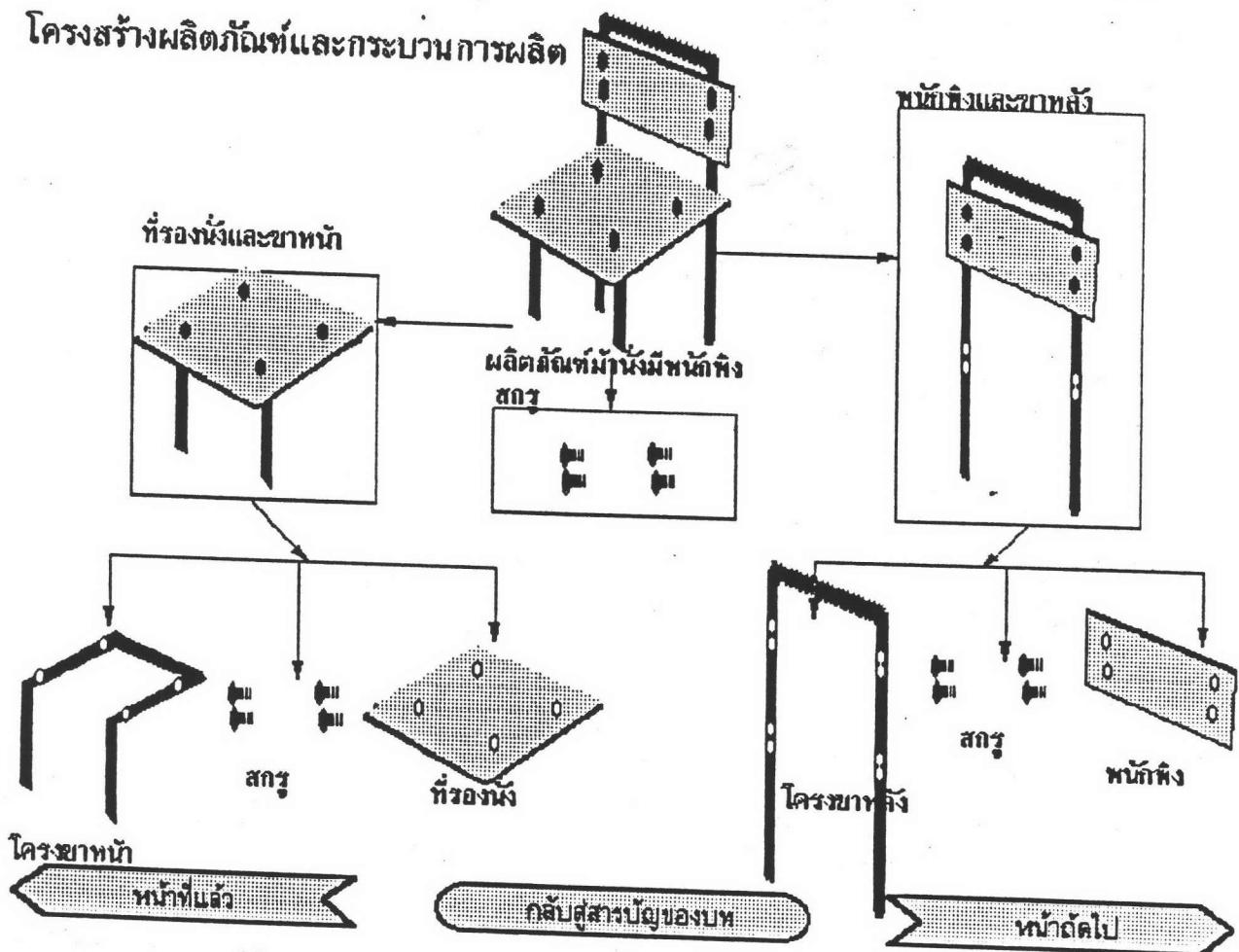
ผลิตภัณฑ์ม้านั่งมีพนักพิง

หน้าที่แม่ว

กลับบุคลากรป้ายของบท

หน้าด้านไป

โครงสร้างผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิต



ตัวอย่างการทำงานของระบบ MRP

จากโครงสร้างของระบบ MRP

1. ส่วนข้อมูลนำเข้า (Inputs data)

1.2 บัญชีรายการวัสดุ:

ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างผลิตภัณฑ์

- ชั้นตอนการผลิตໄດ້ ?
- ใช้วัสดุอะไร ?
- จำนวนเท่าไร ?

บัญชีรายรายการสต็อกและคงราystock เอี้ยว ผลิตภัณฑ์อย่างหนึ่ง
ประกอบด้วยวัสดุใด จำนวนเท่าไร ในขั้นตอนการผลิตได้บ้าง

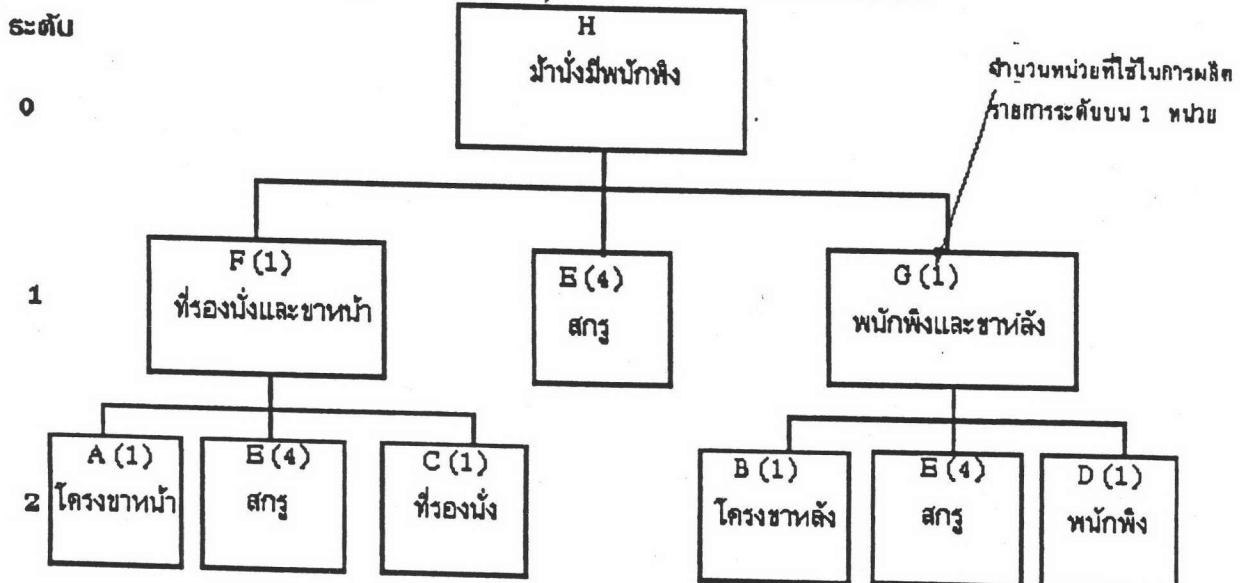
หน้าที่แล้ว

กลับคืนมาบัญชีคงเหลือ

หน้าต่อไป

บัญชีรายการวัสดุ

บัญชีรายการวัสดุของกรณีตัวม้าน้ำมีพนักพิง



ตัวอย่างการทำงานของระบบ MRP

จากโครงสร้างของระบบ MRP

1. ส่วนข้อมูลนำเข้า (Inputs data)

1.3 บันทึกสถานภาพคงคลัง

- ยอดคงเหลือ
- กำหนดการและปริมาณที่จะได้รับ
- วัสดุคงคลังสำรอง



ตัวอย่างการทำงานของระบบ MRP จากโครงสร้างของระบบ MRP

1. ส่วนข้อมูลนำเข้า (Inputs data)

1.3 บันทึกสถานภาพคงคลัง

- ยอดคงเหลือ
- กำหนดการและปริมาณที่จะได้รับ
- วัสดุสำรองคงคลัง

สถานภาพวัสดุคงคลัง

ผลิตภัณฑ์/วัสดุ	วัสดุคงคลัง	วัสดุสำรองคงคลัง	ปริมาณที่จัดสรรแล้ว	จำนวนที่จะได้รับ
H	100	50	0	0
F	62	30	20	0
G	200	30	60	0
A	60	20	90	60 ในสัปดาห์ 3
B	150	20	30	0
C	60	20	30	0
D	62	20	30	0
E	600	300	160	60 ในสัปดาห์ 3
				0

หน้าที่เบื้องต้น

ก้าวปัจจุบันเป็นอย่างบันหนา

หน้าถัดไป

2. กระบวนการผลิต (Processing)

- ทำการคำนวณทางตรรก

ในการผลิตที่จะให้มีผลผลิตตามต้องการนั้น จะใช้วิธีการกระจายความต้องการผลิตภัณฑ์ จากการกำหนดการผลิตหลัก เป็นแผนความต้องการวัสดุในขั้นตอนต่าง ๆ ของ การผลิต โดยพิจารณาประกอบกับโครงสร้างผลิตภัณฑ์ สถานภาพของวัสดุคงคลังและข้อมูล ด้านเวลา โดยเริ่มจากระดับ 0 ดีyo ผลิตภัณฑ์มีน้ำหนักพิเศษและวัสดุต่าง ๆ ของระดับ 1 และ 2 ตามลำดับ

(ดูรายละเอียดวิธีการประมาณผลจากเรื่องกระบวนการและตารางของ MRP)

หน้าที่เบื้องต้น

ก้าวปัจจุบันเป็นอย่างบันหนา

หน้าถัดไป

การประมวลผล

กำหนดการผลิตหนังสือของผลิตภัณฑ์ม่านนั่ง (H)

สำคัญ	1	2	3	4	5	6	7	8
มีความ	0	0	0	0	0	0	0	500

ศตวรรษที่ ๑๙

ຜົນທັງໝົດ/ວັສດ	ວັສດຸມງານຄົງ	ວັສດຸສ່າງອອກຄລົງ	ປີເມານທີ່ຈັດສຽງແລ້ວ	ປີເມານທີ່ຈະໄດ້ຮັບ
H	100	50	0	0

การประเมินผล

กำหนดการผลิตหลักของผู้อิหม่ามอาหมัดม้านั่ง (A)

ສົກລະນະພາບວິສຸດ්ධົມງມຄລັ້ງ

ผู้ติดภัยที่วัสดุ	วัสดุคงคลัง	วัสดุสำรองคงคลัง	ปริมาณที่จัดสรรแล้ว	ปริมาณที่จะได้รับ
H	100	50	0	0

การประมวลผล

กำหนดการผลิตหลักของผลิตภัณฑ์น้ำมัน (H)

สัปดาห์ที่	1	2	3	4	5	6	7	8
เบรินาน	0	0	0	0	0	0	0	500

ສັນຕິພາບ ສົມມະນຸ

ผลิตภัณฑ์/วัสดุ	วัสดุคงคลัง	วัสดุสำรองคลัง	ปริมาณที่จัดสรรแล้ว	ปริมาณที่จะได้รับ
H	100	50	0	0
สีปูนที่	1	2	3	4
กากมหัตถกรรม	0	0	0	0
ปืนม่านที่จะได้รับ	0	0	0	0
ปืนม่านคงคลัง	100	100	100	100
				100
				-400

ปริมาณคงคลัง = ปริมาณคงคลัง (สัปดาห์ก่อน) + ปริมาณที่จะได้รับ - ความต้องการรวม

การประมวลผล

ก้าวหน้าของการผลิตหุ่นยนต์ของผู้ผลิตหุ่นยนต์ม้านั่ง (H)

ສັນຕະພາບ ສົມມະນຸ

ผลิตภัณฑ์/วัสดุ	วัสดุคงคลัง	วัสดุสำรองคลัง	ปริมาณที่จัดส่งแล้ว	ปริมาณที่จะได้รับ
H	100	(50)	0	0
สีปูด้าที่	1	2	3	4
ความต้องการรวม	0	0	0	0
ปริมาณที่จะได้รับ	0	0	0	0
ปริมาณคงคลัง	100	100	100	100
ปริมาณเหลือใช้	50	50	50	50

ปริมาณเหลือใช้ = $\max[0, \text{ปริมาณคงคลัง}(\text{สัปดาห์ก่อน}) - \text{ปริมาณสำรองคลัง} - \text{ปริมาณที่จองไว้แต่ยังไม่ได้เบิกจ่าย} + \text{ปริมาณที่ได้รับ} - \text{ความต้องการรวม}]$

ການປະມວສົງ

การนำผลการผลิตน้ำท่วมของผู้สูงอายุมาบ่ง (H)

ສັນຕະມົງມສັງ

ผลิตภัณฑ์/วัสดุ	วัสดุคงคลัง	วัสดุสำรองคลัง	ปริมาณที่จัดสรรแล้ว	ปริมาณที่จะได้รับ
H	100	50	0	0
สีป่าที่ซี	1	2	3	4
กาวเม็ดข้างกระวาน	0	0	0	0
ปืนนาโนที่จะได้รับ	0	0	0	0
ปืนนาโนคงคลัง	100	100	100	100
ปืนนาโนเหลือใช้	50	50	50	50
กาวเม็ดข้างกระถางต้น	0	0	0	0

ความต้องการสุขภาพ = $\max[0, (\text{ความต้องการรวม} - \text{ปริมาณที่จะได้รับ} - \text{ปริมาณแหล่งใช้}(สัดสาห์ก่อนหน้า))]$

การประมวลผล

กําหนดการผลิตหลักของผลิตภัณฑ์ม้าน้ำ (H)

ສັດຖະກິນ ສົມບັດ

ผลิตภัณฑ์/วัสดุ	วัสดุคงคลัง	วัสดุสำรองคลัง	ปริมาณที่จัดสรรแล้ว	ปริมาณที่จะได้รับ
H	100	50	0	0
สีปูนทึบ	1	2	3	4
ความต้องการรวม	0	0	0	0
ปริมาณที่จะได้รับ	0	0	0	0
ปริมาณคงคลัง	100	100	100	100
ปริมาณเหลือใช้	50	50	50	50
ความต้องการอุดหนี้	0	0	0	0
แผนการรับ	0	0	0	0
				500
				400
				0
				450
				450

การประมวลผล

กำหนดการผลิตหลักของผลิตภัณฑ์ม้าน้ำ (H)

สัปดาห์ที่	1	2	3	4	5	6	7	8
เบื้องต้น	0	0	0	0	0	0	0	500



สถานภาพวัสดุคงคลัง

ผลิตภัณฑ์/วัสดุ	วัสดุคงคลัง	วัสดุสำรองคลัง	ปริมาณที่จัดสรรแล้ว	ปริมาณที่จะได้รับ
H	100	50	0	0

สัปดาห์ที่	1	2	3	4	5	6	7	8
ความต้องการรวม	0	0	0	0	0	0	0	500
ปริมาณที่จะได้รับ	0	0	0	0	0	0	0	0
ปริมาณคงคลัง	100	100	100	100	100	100	100	-400
ปริมาณเดือนใช้	50	50	50	50	50	50	50	0
ความต้องการสุทธิ	0	0	0	0	0	0	0	450
แผนการรับ	0	0	0	0	0	0	0	450
แผนการส่ง	0	0	0	0	0	0	0	0

ช่วงเวลาหน้าของการสั่งผลิตภัณฑ์ม้าน้ำมีพนักพิง = 1 สัปดาห์

การประมวลผล

H (H = 450)

LT = 1

F (1) (F = 450)

LT = 2

สถานภาพวัสดุคงคลัง

ผลิตภัณฑ์/วัสดุ	วัสดุคงคลัง	วัสดุสำรองคลัง	ปริมาณที่จัดสรรแล้ว	จำนวนที่จะได้รับ
F	62	90	20	0

สัปดาห์ที่	1	2	3	4	5	6	7	8
ความต้องการรวม	0	0	0	0	0	0	450	0
ปริมาณที่จะได้รับ	0	0	0	0	0	0	0	0
ปริมาณคงคลัง	62	62	62	62	62	62	-398	0
ปริมาณที่จะใช้ได้	2	2	2	2	2	2	0	0
ความต้องการสุทธิ	0	0	0	0	0	0	448	0
แผนการรับ	0	0	0	0	0	0	448	0
แผนการส่ง	0	0	0	0	448	0	0	0

ช่วงเวลาหน้าของการสั่งวัสดุ F = 2 สัปดาห์

การประมาณผล

H ($H = 450$)

LT = 1

G (1) ($G = 450$)

LT = 2

สถานภาพวัสดุคงคลัง

ผลิตภัณฑ์/วัสดุ	วัสดุคงคลัง	วัสดุสำรองคลัง	ปริมาณที่จัดสรรแล้ว	ปริมาณที่จะได้รับ
G	200	90	60	0

สีพาห์ที่	1	2	3	4	5	6	7	8
ความต้องการรวม	0	0	0	0	0	0	450	
ปริมาณที่จะได้รับ	0	0	0	0	0	0	0	
ปริมาณคงคลัง	200	200	200	200	200	200	-250	
ปริมาณเหลือใช้	110	110	110	110	110	110	0	
ความต้องการสุทธิ	0	0	0	0	0	0	340	
แผนการรับ	0	0	0	0	0	0	340	
แผนการสั่ง	0	0	0	0	340			

ช่วงเวลาหน้าของการสั่งวัสดุ G = 2 สัปดาห์

การประมาณผล

G ($G = 340$)

LT = 2

B(1) ($B = 340$)

LT = 4

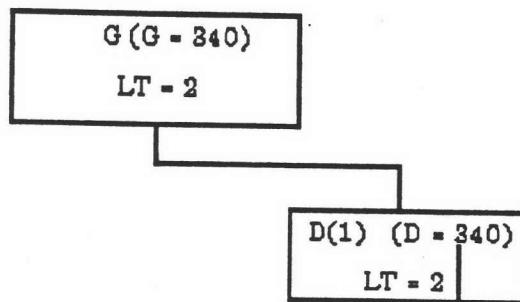
สถานภาพวัสดุคงคลัง

ผลิตภัณฑ์/วัสดุ	วัสดุคงคลัง	วัสดุสำรองคลัง	ปริมาณที่จัดสรรแล้ว	จำนวนที่จะได้รับ
B	160	20	90	0

สีพาห์ที่	1	2	3	4	5	6	7	8
ความต้องการรวม	0	0	0	0	340			
ปริมาณที่จะได้รับ	0	0	0	0	0			
ปริมาณคงคลัง	160	160	160	160	-160			
ปริมาณที่จะใช้ได้	100	100	100	100	0			
ความต้องการสุทธิ	0	0	0	0	240			
แผนการรับ	0	0	0	0	240			
แผนการสั่ง	240							

ช่วงเวลาหน้าของการสั่งวัสดุ B = 4 สัปดาห์

การประมาณผล

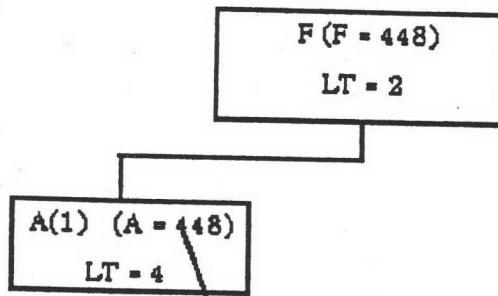


สถานภาพวัสดุคงคลัง

ผลิตภัณฑ์/วัสดุ	วัสดุคงคลัง	วัสดุสำรองคลัง	ปริมาณที่จัดสรรแล้ว	จำนวนที่จะได้รับ
D	52	20	30	60 นสปดาห์ที่ 3
สัปดาห์ที่	1	2	3	4
ความต้องการรวม	0	0	0	940
ปริมาณที่จะได้รับ	0	0	60	0
ปริมาณคงคลัง	52	52	112	112
ปริมาณที่จะใช้ได้	2	2	52	52
ความต้องการสุทธิ	0	0	0	288
แผนการรับ	0	0	0	288
แผนการส่ง	0	0	288	288

ช่วงเวลาสำหรับการส่งวัสดุ D = 2 สัปดาห์

การประมาณผล



สถานภาพวัสดุคงคลัง

ผลิตภัณฑ์/วัสดุ	วัสดุคงคลัง	วัสดุสำรองคลัง	ปริมาณที่จัดสรรแล้ว	จำนวนที่จะได้รับ
A	60	20	30	60 นสปดาห์ที่ 3
สัปดาห์ที่	1	2	3	4
ความต้องการรวม	0	0	0	448
ปริมาณที่จะได้รับ	0	0	60	0
ปริมาณคงคลัง	60	60	100	100
ปริมาณที่จะใช้ได้	0	0	60	60
ความต้องการสุทธิ	0	0	0	398
แผนการรับ	0	0	0	398
แผนการส่ง	398	398	398	398

ช่วงเวลาสำหรับการส่งวัสดุ A = 4 สัปดาห์

การประมวลผล

F(F = 448)

LT = 2

C(1) (C = 448)

LT = 2

สถานภาพวัสดุคงคลัง

ผลิตภัณฑ์/วัสดุ	วัสดุคงคลัง	วัสดุสำรองคลัง	ปริมาณที่จัดสรรแล้ว	จำนวนที่จะได้รับ
C	50	20	30	0

สีพาที	1	2	3	4	5	6	7	8
ความต้องการรวม	0	0	0	0	448			
ปริมาณที่จะได้รับ	0	0	0	0	0			
ปริมาณคงคลัง	50	50	50	50	-388			
ปริมาณที่จะใช้ได้	10	10	10	10	0			
ความต้องการสุทธิ	0	0	0	0	438			
แผนการรับ	0	0	0	0	438			
แผนการส่ง	0	0	438					

ช่วงเวลาหน้าของการสั่งวัสดุ C = 2 สัปดาห์

การประมวลผล

H(H = 450)

LT = 1

F(H = 448)

LT = 2

G(G = 340)

LT = 1

สถานภาพวัสดุคงคลัง

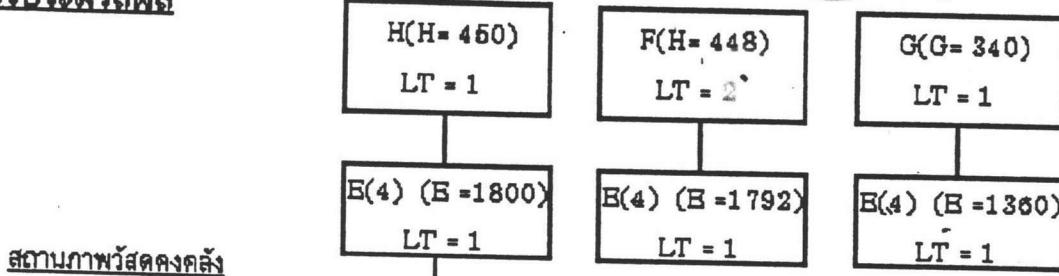
ผลิตภัณฑ์/วัสดุ	วัสดุคงคลัง	วัสดุสำรองคลัง	ปริมาณที่จัดสรรแล้ว	จำนวนที่จะได้รับ
E	600	300	160	0

สีพาที	1	2	3	4	5	6	7	8
ความต้องการรวม	0	0	0	0	3162	0	1800	
ปริมาณที่จะได้รับ	0	0	0	0	0	0	0	
ปริมาณคงคลัง	600	500	500	500	-2552	-2552	-4452	
ปริมาณที่จะใช้ได้	60	60	60	50	0	0	0	
ความต้องการสุทธิ	0	0	0	0	3102	0	1800	
แผนการรับ	0	0	0	0	3102	0	1800	
แผนการส่ง	0	0	0	9102	0	1800		

ช่วงเวลาหน้าของการสั่งวัสดุ E = 1 สัปดาห์



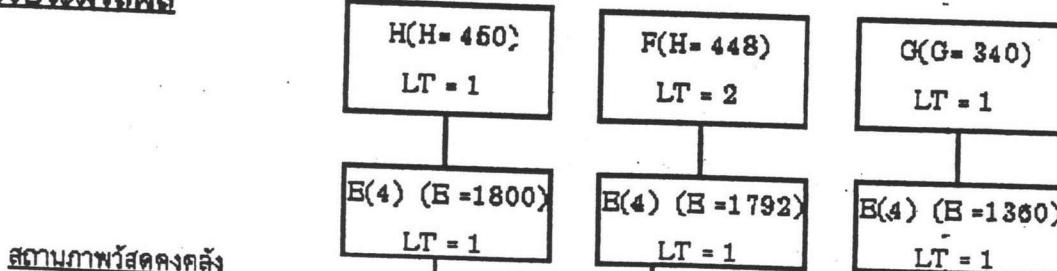
การประมวลผล



ผลิตภัณฑ์/วัสดุ	วัสดุคงคลัง	วัสดุต่างของคลัง	ปริมาณที่จัดสรรแล้ว	จำนวนที่จะได้รับ
B	500	300	150	0

สีป่าที่	1	2	3	4	5	6	7	8
ความพึงการรวม	0	0	0	0	3152	0	1800	
ปริมาณที่จะได้รับ	0	0	0	0	0	0	0	
ปริมาณคงคลัง	500	500	500	500	-2552	-2552	-4452	
ปริมาณที่จะใช้ได้	50	50	50	50	0	0	0	
ความพึงการสูญเสีย	0	0	0	0	3102	0	1800	
แผนการรับ	0	0	0	0	3102	0	1800	
แผนการส่ง	0	0	0	3102	0	1800		

การประมวลผล



ผลิตภัณฑ์/วัสดุ	วัสดุคงคลัง	วัสดุต่างของคลัง	ปริมาณที่จัดสรรแล้ว	จำนวนที่จะได้รับ
B	500	300	160	0

สีป่าที่	1	2	3	4	5	6	7	8
ความพึงการรวม	0	0	0	0	3152	0	1800	
ปริมาณที่จะได้รับ	0	0	0	0	0	0	0	
ปริมาณคงคลัง	500	500	500	500	-2552	-2552	-4452	
ปริมาณที่จะใช้ได้	50	50	50	50	0	0	0	
ความพึงการสูญเสีย	0	0	0	0	3102	0	1800	
แผนการรับ	0	0	0	0	3102	0	1800	
แผนการส่ง	0	0	0	3102	0	1800		

ส่วนผลได้

แผนการสั่งวัสดุต่าง ๆ ของ การผลิตม้านั่งมีพนักพิง จำนวน 500 ตัว
เพื่อส่งมอบให้ลูกค้าต้นสัปดาห์ที่ 8 มีรายละเอียดดังนี้

รายการวัสดุ	สัปดาห์ที่	1	2	3	4	5	6	7	8
H		0	0	0	0	0	0	450	
F		0	0	0	0	448	0	0	
G		0	0	0	0	340	0	0	
B		240	0	0	0	0	0	0	
D		0	0	288	0	0	0	0	
A		398	0	0	0	0	0	0	
C		0	0	438	0	0	0	0	
E		0	0	0	3102	0	1800	0	

ส่วนผลได้

รายงานความต้องการสุทธิของวัสดุต่าง ๆ เพื่อผลิตม้านั่งมีพนักพิง
ล่า仇恨ส่งมอบให้ลูกค้าจำนวน 500 ตัวในต้นสัปดาห์ที่ 8 มีรายละเอียดดังนี้

รายการวัสดุ	สัปดาห์ที่	1	2	3	4	5	6	7	8
H		0	0	0	0	0	0	0	450
F		0	0	0	0	0	0	448	
G		0	0	0	0	0	0	340	
B		0	0	0	0	240	0	0	
D		0	0	0	0	288	0	0	
A		0	0	0	0	398	0	0	
C		0	0	0	0	438	0	0	
E		0	0	0	3102	0	1800	0	

บทสรุป

ระบบการวางแผนความต้องการวัสดุ (MRP) อาศัยพื้นฐานแนวความคิด
ของความต้องการที่เกี่ยวเนื่องจากกำหนดการผลิตหลัก โดยใช้บัญชีรายการวัสดุ (BOM)
และข้อมูลสถานภาพวัสดุคงคลังของวัสดุต่าง ๆ ในการคำนวณกำหนดการ
และปริมาณความต้องการวัสดุต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตตามขั้นตอนต่าง ๆ ของผลิตภัณฑ์
เพื่อให้ผลิตภัณฑ์นั้น ๆ แล้วเสร็จในปริมาณและเวลาที่ระบุไว้ในกำหนดการผลิตหลัก

โครงการที่ 2

เรื่องกារណែនការផ្តិតអ៊ក

เรื่อง : กำหนดการผลิตหลัก

เนื้อหา

- บทนำ

- วัตถุประสงค์ของหัวเรื่อง

วัตถุประสงค์ของหัวหน้ากำหนดการผลิตหลัก

- ข้อบุคลิกภาพและลักษณะของหัวหน้ากำหนดการผลิตหลัก

- โครงสร้างที่นิยมของหัวหน้ากำหนดการผลิตหลัก

ผู้อ่านหัวหน้ากำหนดการผลิตหลัก

- บทสรุป

แบบฝึกหัดหัวเรียน

สารบัญของบทเรียน

บทนำ

กำหนดการผลิตหลัก (Master Production Scheduling : MPS) เป็นตัวเชื่อมอย่างสำคัญระหว่างฝ่ายผลิตกับฝ่ายการตลาด และเป็นข้อมูลที่สำคัญ สำหรับ MRP ในการทำกำหนดการผลิตหลัก จะมีความต้องการของผลิตภัณฑ์ ซึ่งอาจมาจากการพยากรณ์ หรือ ใบสั่งซื้อของลูกค้า มาพิจารณาประกอบกับ นโยบายการผลิต กำหนดการผลิตหลักนี้จะระบุการผลิตผลิตภัณฑ์รายตัวว่า จะต้องการผลิตภัณฑ์ใด จำนวนเท่าไร และต้องการได้ผลิตภัณฑ์เมื่อใด ในส่วนนี้ของบทเรียนจะกล่าวถึงสาระของกำหนดการผลิตหลัก

กำหนดการผลิตหลัก (Master Production Schedule : MPS)

วัตถุประสงค์ของหัวเรื่อง

1. บอกวัตถุประสงค์ของกำหนดการผลิตหลักได้
2. บอกข้อมูลเข้าและสาระของกำหนดการผลิตหลักได้
3. อธิบายและเข้าใจสาระในกำหนดการผลิตหลัก

วัตถุประสงค์ของกำหนดการผลิตหลัก

1. เพื่อการผลิตที่ตอบสนองต่อลูกค้าได้
2. เพื่อให้ใช้ทรัพยากรการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ
และสมดุลกับกำลังการผลิต

ข้อมูลเข้าและสาระของกำหนดการผลิตหลัก

ข้อมูลเข้าของกำหนดการผลิตหลัก

1. การพยากรณ์ความต้องการ
2. การวางแผนการผลิต
3. ใบสั่งซื้อของลูกค้า

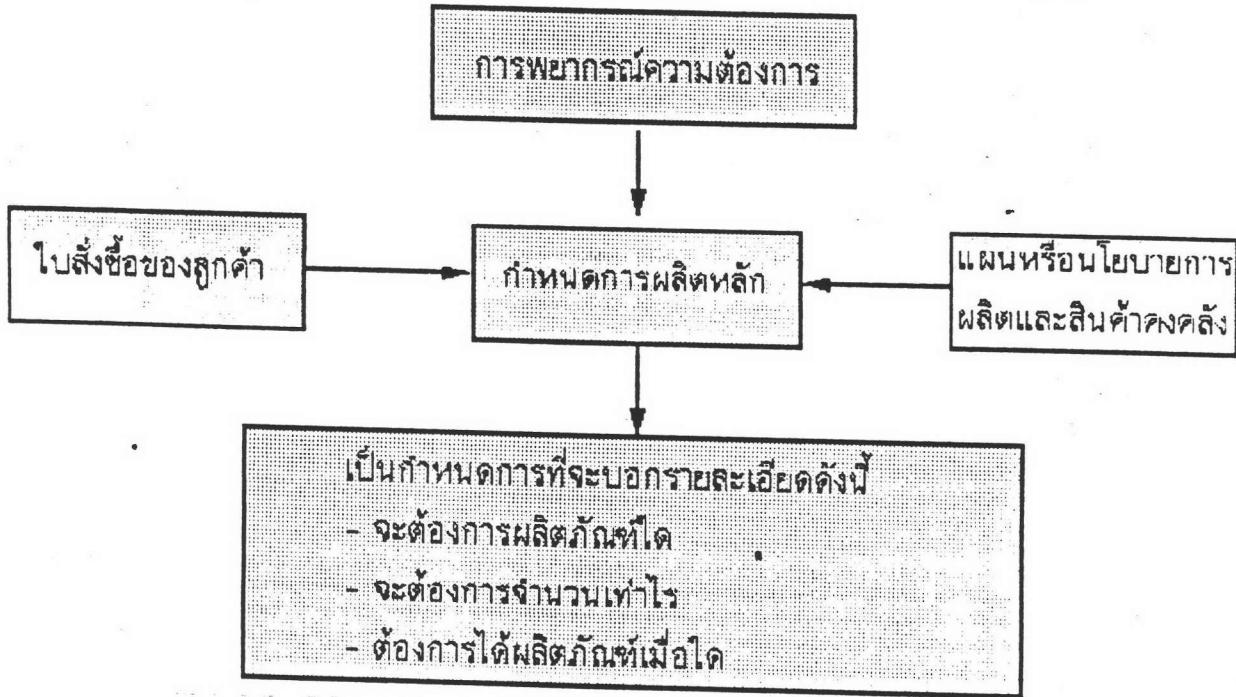
สาระของกำหนดการผลิตหลัก

เป็นกำหนดการแสดงรายละเอียดที่ระบุการผลิตผลิตภัณฑ์
รายตัวว่าจะผลิตผลิตภัณฑ์ใด จำนวนเท่าไร และต้องการ
ได้ผลิตภัณฑ์เมื่อใด

โปรแกรมที่ 3

เรื่องบัญชีรายการวัสดุ

โครงสร้างพื้นฐานของกำหนดการผลิตหลัก



ตัวอย่างกำหนดการผลิตหลัก

กำหนดการผลิตหลักจะกำหนดการผลิตสินค้ารายตัวว่า

- จะผลิตผลิตภัณฑ์ได้
- จะต้องทำการผลิตจำนวนเท่าไหร่
- ต้องการได้ผลิตภัณฑ์เมื่อใด

ตัวอย่างเช่น ต้องการม้านั่งส่งให้รุกค้าจำนวน 500 ตัวในต้นสัปดาห์ที่ 8 ซึ่งสามารถนำรายละเอียดความต้องการผลิตภัณฑ์ของรุกค้า คือม้านั่ง จำนวน 500 ตัว ต้องการได้ม้านั่งในต้นสัปดาห์ที่ 8 มาเขียนเป็นกำหนดการผลิตหลักได้ดังนี้

กำหนดการผลิตหลักของผลิตภัณฑ์ม้านั่ง

สัปดาห์ที่	1	2	3	4	5	6	7	8
จำนวน								500

บทสรุป

กำหนดการผลิตหลักจะสร้างจากความต้องการของผลิตภัณฑ์ซึ่งอาจจะได้มาจากการพยากรณ์ความต้องการ ใบสั่งซื้อของรุกค้า นาฬิกาเวลาประกอบกับนโยบายการผลิต สาระที่ได้มาจากกำหนดการผลิตหลักก็คือกำหนดการรายละเอียดที่ระบุการผลิตผลิตภัณฑ์รายตัวว่าจะต้องการผลิตภัณฑ์ได้ จำนวนเท่าไหร่ และต้องการได้ผลิตภัณฑ์เมื่อใด

เรื่อง : บัญชีรายการวัสดุ

เนื้อหา

- บทนำ

- วิธีบัญชีรายรับและรายจ่าย

- วิธีบัญชีรายรับและรายจ่ายวัสดุ

- ตัวอย่างบัญชีรายรับและรายจ่าย

- วิธีบัญชีต้นทุน

- ตัวอย่าง

- บทสรุป

แบบฝึกหัดภาษาบท

สารบัญของบทเรียน

บทนำ

บัญชีรายการวัสดุ หรือที่เรียกอย่างอื่นว่า โศรสร้างผลิตภัณฑ์ หรือ สูตรการผลิต มีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดปริมาณของวัสดุต่างๆ ที่ต้องใช้ในลำดับขั้นตอนต่างๆ ในการผลิตผลิตภัณฑ์

วัตถุประสงค์ของหัวเรื่อง

1. อธิบายและเข้าใจลักษณะของบัญชีรายการวัสดุ
2. สามารถอภิจดับที่ของวัสดุต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ได้
3. อธิบายและเข้าใจเรื่องรหัสระดับต่ำ
4. สามารถคำนวณปริมาณวัสดุต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ได้

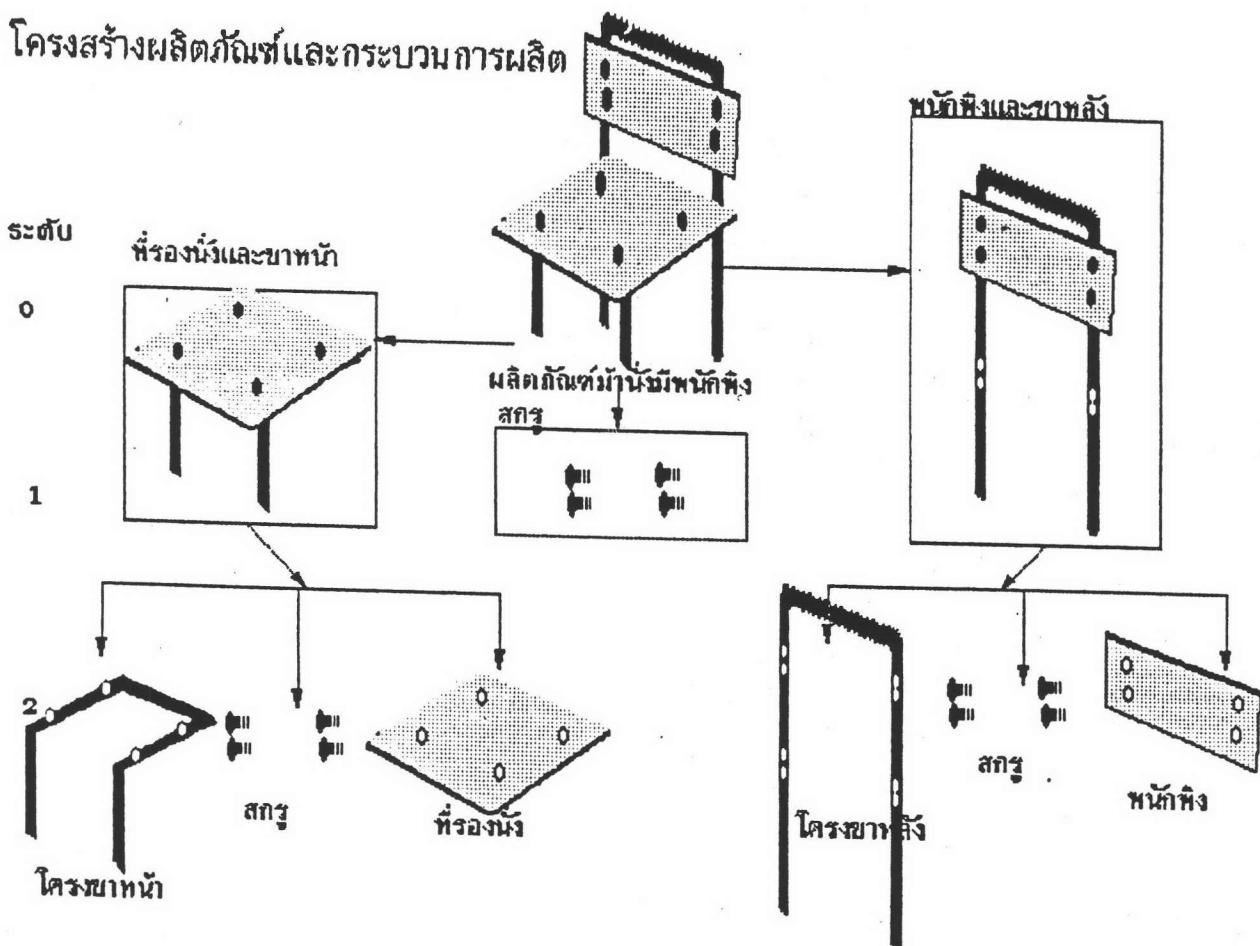
ลักษณะของบัญชีรายการวัสดุ

บัญชีรายการวัสดุ (Bill of Materials : BOM) แสดงถึงรายละเอียดว่า ผลิตภัณฑ์อย่างหนึ่งประกอบขึ้นด้วยวัสดุใดบ้าง ใช้แต่ละวัสดุเป็นปริมาณเท่าใด และประกอบกันขึ้นเป็นผลิตภัณฑ์ตามขั้นตอนอย่างไร นอกจากนี้ยังแสดงถึงลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ในการผลิตจาก

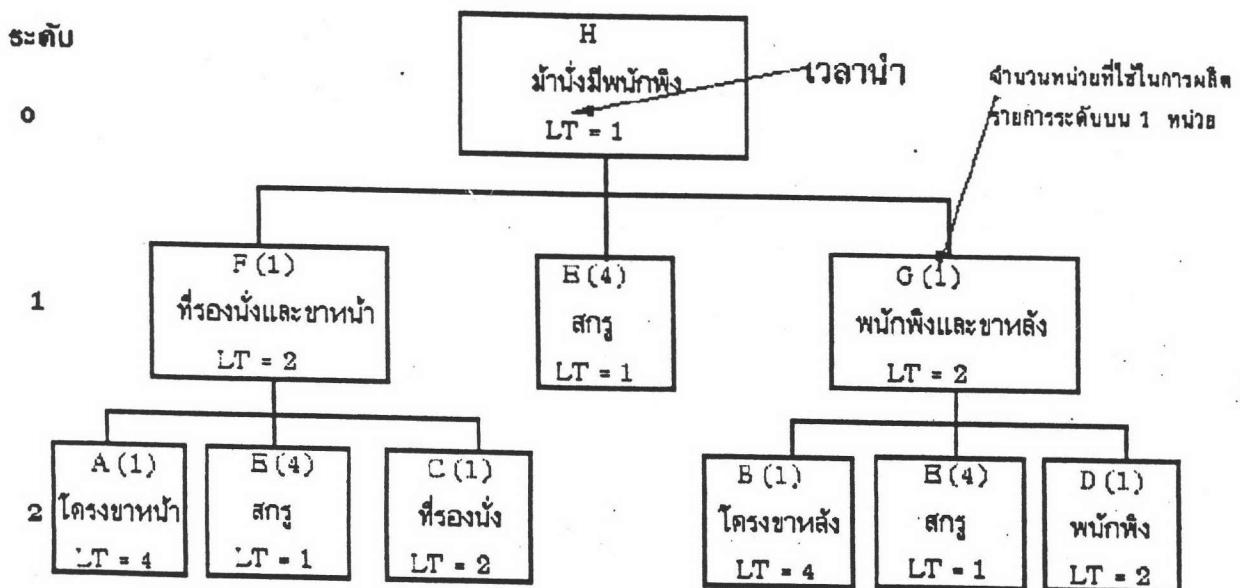
- วัสดุ เป็น ชั้นส่วน
- ชั้นส่วน เป็น ชุดประกอบ
- ชุดประกอบ เป็น ผลิตภัณฑ์

บัญชีรายการวัสดุอาจมีชื่อเรียกอย่างอื่นอีก เช่น โครงสร้างผลิตภัณฑ์ (Product Structure) หรือ สูตรการผลิต (Product Formula)

โครงสร้างผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิต



โครงสร้างของผลิตภัณฑ์ที่มีการกำหนดระดับของวัสดุตามขั้นตอนของกระบวนการผลิต



รหัสระดับต่ำ

รหัสระดับต่ำ (Low Level Codes)

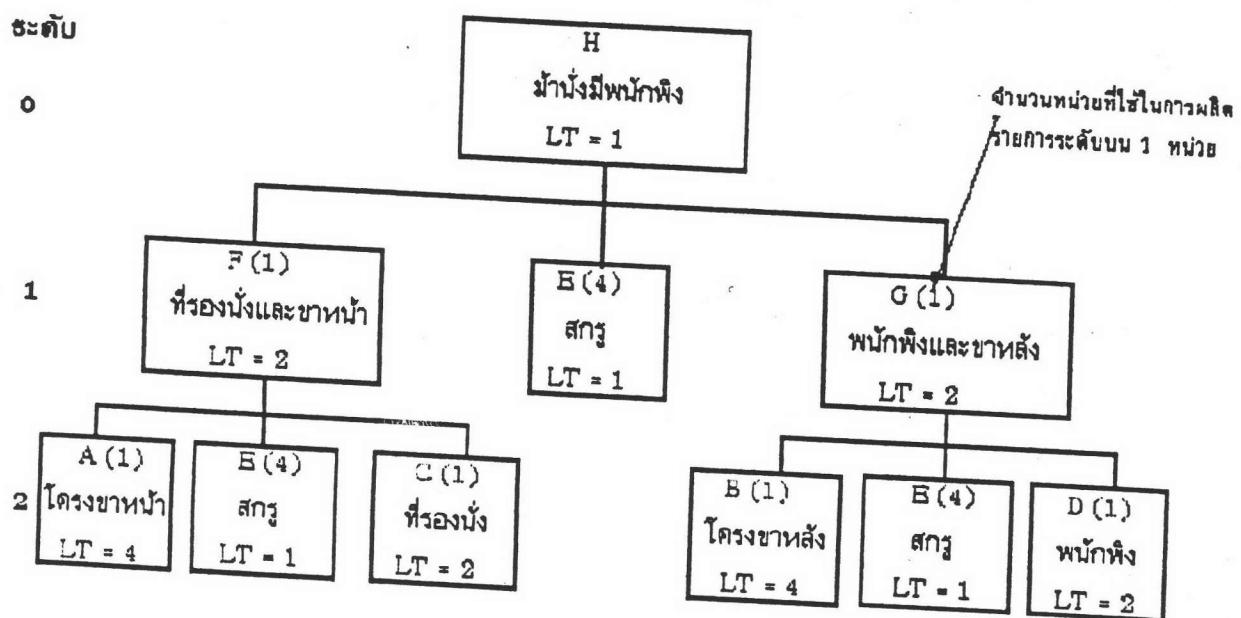
ในโครงสร้างของผลิตภัณฑ์ วัสดุแต่ละรายการจะถูกระบุว่าใช้ในขั้นตอนระดับใดของกระบวนการผลิต โดยเริ่มต้นจากผลิตภัณฑ์สำเร็จสูง ซึ่งเรียกว่าระดับที่ 0 ใส่ลงมาเรื่อยๆ เป็นระดับ 1, 2, ... จนถึงระดับส่างสุดซึ่งมักเป็นรายการวัสดุที่ต้องสั่งซื้อจากภายนอก

เนื่องจากวัสดุบางรายการ อาจจะถูกนำไปใช้ในการผลิตหรือประกอบเป็นวัสดุชนิดอื่น ๆ ได้หลายชนิด ที่ระดับต่าง ๆ กัน ดังนั้นวัสดุทุกรายการจะถูกกำหนดรหัสระดับต่ำ (Low Level Code) ซึ่งเป็นการระบุว่า ที่ใช้ที่ระดับส่างสุดของวัสดุรายการนั้นอยู่ที่ระดับใด ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกในการพิจารณาความต้องการใช้วัสดุรายการนั้น ๆ ซึ่งต้องรวมในบรรดาที่ใช้ทั้งหมดของความต้องการจากทุกแหล่ง ในการทำแผนความต้องการวัสดุ

รหัสระดับต่ำ

การกำหนดรหัสระดับต่ำให้กับวัสดุแต่ละรายการนั้น ก็เพื่อใช้ในการทำ MRP โดยพิจารณาว่า ควรจะวางแผนความต้องการวัสดุให้กับวัสดุรายการใดก่อน รายการใดหลัง ซึ่งจะทำให้การแตกกระจายความต้องการวัสดุในระดับสูงไปสู่ความต้องการวัสดุในระดับต่ำกว่า เป็นไปด้วยความถูกต้อง และไม่สับสนโดยในการวางแผนความต้องการวัสดุจะทำกับวัสดุที่ละเอียด การ โดยจะต้องเริ่มต้น จากวัสดุที่มีรหัสระดับต่ำ (Low Level Codes) สูงที่สุดก่อน (ซึ่งคือระดับ 0) หลังจากนั้น จึงพิจารณาวัสดุที่มีระดับต่ำของลงมา สำหรับวัสดุที่มีรหัสระดับต่ำอยู่ในระดับเดียวกัน เรายสามารถพิจารณาวัสดุรายการใดก่อนก็ได้ แต่จะต้องพิจารณาวัสดุทุกรายการในระดับเดียวกันนั้นให้หมดเสียก่อนซึ่งจะไปเริ่มพิจารณาวัสดุในระดับรองลงไป

โครงสร้างของผลิตภัณฑ์ที่มีการกำหนดระดับของวัสดุตามขั้นตอนของกระบวนการผลิต



ชิ้นวัสดุที่ใช้ในผลิตภัณฑ์ม้าน้ำมีพนักพิงนี้ไม่มีที่ใช้ในที่อื่นได้อีก
เราสามารถพิจารณาหัสระดับต่ำของวัสดุเหล่านี้ ได้ดังนี้

รายการวัสดุ	ระดับของวัสดุ	จำนวนที่ใช้
		ต่อ 1 หน่วย
H	0	
F	1	1
E	1	4
G	1	1
A	2	1
C	2	1
B	2	8
B	2	1
D	2	1

วิธีการหาจำนวนของชิ้นส่วน F,G,E,A,C,B และ D ที่ต้องใช้ในการประกอบชิ้นส่วน เป็นผลิตภัณฑ์ม้าน้ำมีพนักพิง (H) 1 หน่วย สรุปได้ดังนี้

รายการวัสดุ	ระดับของวัสดุ	จำนวนที่ใช้ ต่อ 1 หน่วย	รหัสระดับต่ำ
H	0		0
F	1	1	1
E	1	4	1
G	1	1	1
A	2	1	2
C	2	1	2
E	1,2	4 + 8 = 12	2
B	2	1	2
D	2	1	2

B ถูกใช้ระดับ 1 และ 2 รหัสระดับต่ำของ B คือ ระดับ 2

ดังนั้น ถ้าต้องการผลิตภัณฑ์ม้าน้ำมีพนักพิง จำนวน 500 หน่วย สามารถคำนวณ หาชิ้นส่วนต่าง ๆ ได้ดังนี้

รายการวัสดุ	ระดับของวัสดุ	จำนวนที่ใช้ ต่อ 1 หน่วย	รหัสระดับต่ำ	จำนวนที่ใช้	จำนวนที่ใช้
				ต่อ 500 หน่วย	หักหมัด
H	0		0		
F	1	1	1	1 x 500	
G	1	1	1	1 x 500	
A	2	1	2	1 x 500	
C	2	1	2	1 x 500	
E	2	12	2	12 x 500	
B	2	1	2	1 x 500	
D	2	1	2	1 x 500	

ซึ่งจะได้ขึ้นส่วนต่าง ๆ ที่ต้องใช้หั้งหมดต่อการผลิตผลิตภัณฑ์มันนิ่ง 500 หน่วย
ดีอ

รายการวัสดุ	ระดับของวัสดุ	จำนวนที่ใช้ ต่อ 1 หน่วย	รหัสระดับต่า	จำนวนที่ใช้ ต่อ 500 หน่วย	จำนวนที่ใช้ หั้งหมด
					ต่อ 1 หน่วย
H	0		0		
F	1	1	1	1 x 500	500
G	1	1	1	1 x 500	500
A	2	1	2	1 x 500	500
C	2	1	2	1 x 500	500
E	2	12	2	12x500	6000
B	2	1	2	1 x 500	500
D	2	1	2	1 x 500	500

บทสรุป

บัญชีรายการวัสดุ คือรายละเอียดที่แสดงถึงรายการปริมาณของวัสดุที่ประกอบขึ้นเป็นผลิตภัณฑ์ รวมทั้งโครงสร้างของขั้นตอนการประกอบวัสดุต่าง ๆ เข้าด้วยกันซึ่งบัญชีรายการวัสดุใช้เป็นหลักในการกระจายปริมาณผลิตภัณฑ์ที่ต้องการผลิตออกเป็นปริมาณวัสดุต่าง ๆ ที่ต้องการใช้ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่งหนึ่งในการวางแผนความต้องการวัสดุ

โครงการที่ 4

เรื่องกระบวนการและตรรกะของ MRP



เรื่อง : กระบวนการและตรรกะของ MRP

เนื้อหา

- บทนำ	- กระบวนการที่องค์กรต้องมี
- วัสดุปัจจัยของหัวเรื่อง	- วัสดุสำรองคล่อง
ความต้องการรวม	- ปริมาณการซื้อ
- ปริมาณที่ขายได้รับ	- แผนการซื้อ
- ปริมาณคงคลัง	- แผนการสั่ง
- ปริมาณเหลือใช้	- บทสรุป

แบบฝึกหัดท้ายบท

สถานะปัจจุบันของภาคเรียน

บทนำ

MRP มีวิธีการคำนวณความต้องการวัสดุสำหรับใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ที่กำหนดในกำหนดการผลิตหลัก เพื่อจะได้กำหนดการสั่งวัสดุได้อย่างเหมาะสมในการคำนวณจำเป็นต้องใช้ข้อมูลมากมาย เพื่อมาคำนวณตามกระบวนการที่กำหนดไว้จากตรรกะของ MRP

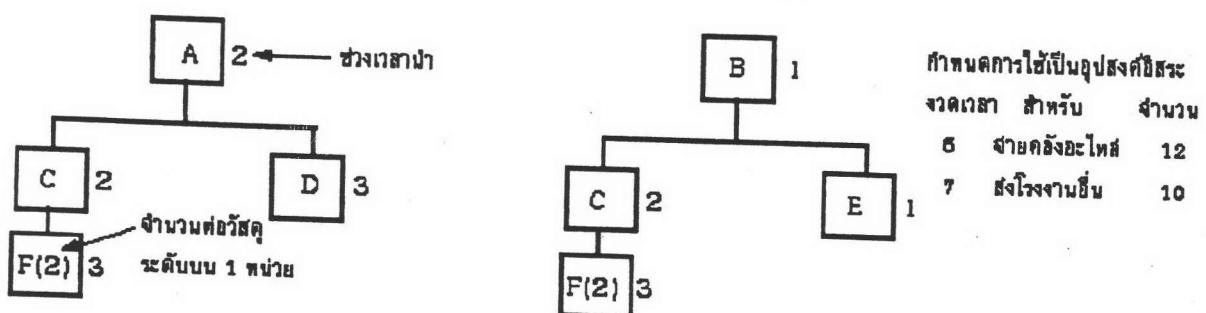
วัตถุประสงค์ของหัวเรื่อง

1. สามารถคำนวณหาความต้องการรวมได้
2. อธิบายและเข้าใจปริมาณที่จะได้รับ
3. สามารถคำนวณหาปริมาณคงคลังได้
4. สามารถคำนวณหาปริมาณเหลือใช้ได้
5. สามารถคำนวณหาความต้องการสุทธิได้
6. อธิบายถึงวัสดุสำรองคงคลังได้
7. อธิบายถึงปริมาณการสั่งได้
8. สามารถคำนวณหาแผนการรับได้
9. สามารถคำนวณหาแผนการสั่งได้

ความต้องการรวม (Gross requirement)

ความต้องการรวมในช่วงเวลาใด เป็นเกณฑ์มาตรฐานของการให้สัมภาระคงเหลือ เพื่อไม่ให้เกิดเสียหายในกระบวนการผลิตและดำเนินการ กำหนดการผลิตหลัก ในกรณีที่ไม่มีรายการนี้ เมื่อต้องการทราบจำนวนคงคลังที่ต้องการซื้อ ควรจะพิจารณาในช่วงเวลา พหุ 1 ต่อ กำหนดการผลิตหลัก ในกรณีที่ไม่มีรายการนี้ ต้องป้อนไปยังสิทธิ์สุทธิรายการนั้นหรือใบสำคัญ ความต้องการรวมในช่วงเวลาต่าง ๆ ศูนย์ผลรวมของความต้องการให้สัมภาระการซื้อขายและแผนการสั่งผู้จัดซื้อสั่งซื้อสัมภาระที่ไม่มีรายการนี้ ในช่วงเวลาที่นั้น ๆ ยกเว้นกรณี บังคับต้องรวมแผนการให้สัมภาระที่เป็นอยู่ปัจจุบันที่สั่งซื้อเดียว เนื่อง การให้สัมภาระที่ไม่มีรายการนี้ ไม่ต้องคงคลัง เนื่องจาก

ตัวอย่างการคำนวณหาความต้องการรวมของวัสดุ C



ตารางการสั่งผลิตของวัสดุ A

งวดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
แผนการรับ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	60	0
แผนการสั่ง	0	0	0	0	0	0	0	0	60	0	0	0

ตารางการสั่งผลิตของวัสดุ B

งวดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
แผนการรับ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	75
แผนการสั่ง	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	75	0

ตารางความต้องการซื้อส่วน C ตามอุปสงค์อิสระ

งวดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการ	0	0	0	0	0	12	10	0	0	0	0	0

ตารางแสดงการคำนวณหาความต้องการของวัสดุ C

งวดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการ	0	0	0	0	0	0	0	0	60	0	0	0

ความต้องการวัสดุซื้อส่วน C จำนวน 60 หน่วย มาจากแผนการสั่ง A ในงวดที่ 9 จำนวน 60 หน่วย

ตารางการสั่งผลิตของวัสดุ A

งวดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
แผนการรับ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	60	0
แผนการสั่ง	0	0	0	0	0	0	0	0	60	0	0	0

ตารางการสั่งผลิตของวัสดุ B

งวดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
แผนการรับ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	75
แผนการสั่ง	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	75	0

ตารางความต้องการซื้อส่วน C ตามอุปสงค์อิสระ

งวดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการ	0	0	0	0	0	12	10	0	0	0	0	0

ตารางแสดงการคำนวณหาความต้องการของวัสดุ C

งวดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการ	0	0	0	0	0	0	0	0	90	0	75	0

ความต้องการวัสดุซื้อส่วน C ในงวดที่ 9 จำนวน 90 หน่วย มาจากแผนการสั่ง A จำนวน 60 หน่วย และมาจากแผนการสั่ง B จำนวน 30 หน่วย ส่วนความต้องการวัสดุ C ในงวดที่ 11 จำนวน 75 หน่วยมาจากแผนการสั่ง B

ตารางกำหนดการสั่งผลิตของวัสดุ A

งวดเดือน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
แผนการรับ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	60	0
แผนการส่ง	0	0	0	0	0	0	0	0	60	0	0	0
ผลรวมทั้งงวด	0	0	0	0	0	0	0	0	60	0	0	0

ตารางกำหนດການສັງຜະລິດຂອງວັສດຸ B

จำนวนเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
แผนการรับ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	75
แผนการสั่ง	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	75	0

ตารางความต้องการวัสดุ C ตามอุปสงค์อิสระ

จำนวนเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการ	0	0	0	0	0	12	10	0	0	0	0	0

ตารางแสดงการคำนวณหาความต้องการของวัสดุ C

งวดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการ	0	0	0	0	0	12	10	0	90	0	75	0

ความต้องการวัสดุวัสดุ C ในงวดที่ 6 จำนวน 12 หน่วย และงวดที่ 7 จำนวน 10 หน่วย ได้มาจากการคำนวณตามอุปสงค์อิสระ

ปริมาณที่จะได้รับ (Schedule receipts)

เป็นภัยที่จะได้รับใบข่าวเรต้าต หมายเมืองสุดที่กำลังจะได้รับจากภารกิจชื่อ
หัวใจจากการสั่งผู้อิทธิพลหน้าบี๊ และคาดว่า จะได้รับใบข่าวเรต้าต ภารกิจ

ตัวอย่าง แสดงจำนวนที่จะได้รับสตู C จากการสั่งวัสดุ C จำนวน 35 ชิ้น ก่อนหน้านี้และคาดว่าจะได้รับใบซั่งเกสท์ 1

ตารางแสดงปริมาณที่จะได้รับของวัสดุ C

ปริมาณคงคลัง (On hand)

ปริมาณคงคลังในงวดเวลาใด หมายถึงปริมาณที่มีอยู่ ซึ่งอาจเป็นงวดส่วนที่เป็นปริมาณสำรองคงคลัง และปริมาณที่นิยมจะให้ผลลัพธ์ดังในหัวข้อการคำนวณ
ปริมาณคงคลังในงวด - ปริมาณคงคลังในงวดก่อน + ปริมาณที่ได้รับในงวด - ความต้องการรวมในงวด

ตัวอย่างการคำนวณ

$$\text{ปริมาณคงคลังของวัสดุ C ในงวดที่ } 1 = 38 + 35 - 0$$

ตารางแสดงการคำนวณหาปริมาณคงคลังของวัสดุ C = 73

งวดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการรวม	0	0	0	0	0	12	10	0	90	0	75	0
จำนวนที่จะได้รับ	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ปริมาณคงคลัง	38	73	73	73	73	73	61	51	51	-39	-39	-114

ปริมาณคงคลัง (On hand)

ปริมาณคงคลังในงวดเวลาใด หมายถึงปริมาณที่มีอยู่ ซึ่งอาจเป็นงวดส่วนที่เป็นปริมาณสำรองคงคลัง และปริมาณที่นิยมจะให้ผลลัพธ์ดังในหัวข้อการคำนวณ
ปริมาณคงคลังในงวด - ปริมาณคงคลังในงวดก่อน + ปริมาณที่ได้รับในงวด - ความต้องการรวมในงวด

ตัวอย่างการคำนวณ

$$\text{ปริมาณคงคลังของวัสดุ C ในงวดที่ } 9 = 51 - 0 - 90$$

ตารางแสดงการคำนวณหาปริมาณคงคลังของวัสดุ C = -39

งวดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการรวม	0	0	0	0	0	12	10	0	90	0	75	0
จำนวนที่จะได้รับ	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ปริมาณคงคลัง	38	73	73	73	73	73	61	51	51	-39	-39	-114

ปริมาณเหลือใช้

ปริมาณเหลือใช้ในวงจรเวลาใด หมายความว่า “ปริมาณน้ำที่เหลือจากการนำไปใช้” ระหว่างวนั้นและสามารถนำไปใช้ได้ในวันต่อไป

ปริมาณเหลือใช้ในวงจร = $\text{Max}[0, (\text{ปริมาณคงคลังขาดวงจรตอน} - \text{ปริมาณส่งออกตอน} -$

$\text{ปริมาณที่ซองนำไปเหลือไม่เป็นภาระ} + \text{ปริมาณที่ได้รับในวงจร} - \text{ความต้องการรวมในวงจร})]$

ตัวอย่างการคำนวณ

$$\text{ปริมาณเหลือใช้ของวัสดุ C ในงวดที่ } 1 = \text{Max}[0, 38-0-0+36-0]$$

ตารางแสดงการคำนวณหาปริมาณเหลือใช้ของชิ้นส่วน C = 73

งวดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการรวม	0	0	0	0	0	12	10	0	90	0	76	0
จำนวนที่จะได้รับ	35											
ปริมาณคงคลังเมื่อสิ้นงวด	38	73	73	73	73	61	51	51	-39	-39	-114	-114
ปริมาณเหลือใช้	73	73	73	73	73	61	51	51	0	0	0	0

ปริมาณเหลือใช้

ปริมาณเหลือใช้ในวงจรเวลาใด หมายความว่า “ปริมาณน้ำที่เหลือจากการนำไปใช้ในวงจรตามที่นับและสามารถนำไปใช้ได้ในวันต่อไป

ปริมาณเหลือใช้ในวงจร = $\text{Max}[0, (\text{ปริมาณคงคลังขาดวงจรตอน} - \text{ปริมาณส่งออกตอน} -$

$\text{ปริมาณที่ซองนำไปเหลือไม่เป็นภาระ} + \text{ปริมาณที่ได้รับในวงจร} - \text{ความต้องการรวมในวงจร})]$

ตัวอย่างการคำนวณ

$$\text{ปริมาณเหลือใช้ของวัสดุ C ในงวดที่ } 9 = \text{Max}[0, 51-0-0+0-90]$$

ตารางแสดงการคำนวณหาปริมาณเหลือใช้ของชิ้นส่วน C = $\text{Max}[0, -39] = 0$

งวดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการรวม	0	0	0	0	0	12	10	0	90	0	76	0
จำนวนที่จะได้รับ	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ปริมาณคงคลังเมื่อสิ้นงวด	38	73	73	73	73	61	51	51	-39	-39	-114	-114
ปริมาณเหลือใช้	73	73	73	73	73	61	51	51	0	0	0	0

ความต้องการสุทธิ (Net requirement)

ความต้องการสุทธิในช่วงเวลาใด หมายถึง ปริมาณสุทธิของสต็อกที่ต้องการเพิ่มไปเพื่อจราจรนั้นค่านวนได้จริง

ความต้องการสุทธิของวัน = $\max[0, \text{ความต้องการรวมของวัน} - \text{ปริมาณที่จะได้รับ} - \text{ปริมาณเหลือไว้จ้างงานต่อวันหน้า}]$

ตัวอย่างการคำนวณ

$$\text{ความต้องการสุทธิของวันที่ 8} = \max[0, 12 - 0 - 73]$$

$$= \max[0, -61] = 0$$

ตารางแสดงการคำนวณหาความต้องการสุทธิของชั้นส่วน C

งวดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการรวม	0	0	0	0	0	12	10	0	90	0	75	0
จำนวนที่จะได้รับ	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ปริมาณคงคลัง	38	73	73	73	73	61	51	51	-39	-39	-114	-114
ปริมาณเหลือใช้	38	73	73	73	73	73	61	51	51	0	0	0
ความต้องการสุทธิ	0	0	0	0	0	0	0	0	39	0	75	0

ความต้องการสุทธิ (Net requirement)

ความต้องการสุทธิในช่วงเวลาใด หมายถึง ปริมาณสุทธิของสต็อกที่ต้องการเพิ่มไปเพื่อจราจรนั้นค่านวนได้จริง

ความต้องการสุทธิของวัน = $\max[0, \text{ความต้องการรวมของวัน} - \text{ปริมาณที่จะได้รับ} - \text{ปริมาณเหลือไว้จ้างงานต่อวันหน้า}]$

ตัวอย่างการคำนวณ

$$\text{ความต้องการสุทธิของวันที่ 9} = \max[0, 90 - 0 - 51]$$

$$= \max[0, 39] = 39$$

ตารางแสดงการคำนวณหาความต้องการสุทธิของชั้นส่วน C

งวดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการรวม	0	0	0	0	0	12	10	0	90	0	75	0
จำนวนที่จะได้รับ	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ปริมาณคงคลัง	38	73	73	73	73	61	51	51	-39	-39	-114	-114
ปริมาณเหลือใช้	38	73	73	73	73	73	61	51	51	0	0	0
ความต้องการสุทธิ	0	0	0	0	0	0	0	0	39	0	75	0

วัสดุสำรองคงเหลือ (Safety Stock)

เป็นปริมาณวัสดุที่ต้องนำไปเพื่อเพิ่มความมั่นคงให้สูง ซึ่งไม่สามารถคาดได้ว่าการวางแผนได้ชัดเจนจะมีองค์ประกอบใดๆ กัน ในการผลิตต้านทาน ฯ เช่น เหตุการณ์ภัยธรรมชาติ การนัดหยุดงาน เป็นต้น หรือจากภาระซื้อขาย ฯ เช่น ไม่ได้รับของครบ ภัยธรรมชาติ เป็นต้น

การคำนวณความต้องการสุทธิในการณ์ที่มีวัสดุสำรองคงเหลือ (Safety Stock)

- | | |
|------------------------|---|
| ความต้องการสุทธิของงวด | <ul style="list-style-type: none"> - ความต้องการรวมของงวด - ปริมาณที่จะได้รับในงวด - ปริมาณเหลือใช้จากการก่อนหน้า |
| ความต้องการสุทธิของงวด | <ul style="list-style-type: none"> = $\max[0, \text{ความต้องการรวมของงวด} - \text{ปริมาณที่จะได้รับ}$ - ปริมาณเหลือใช้จากการก่อนหน้า]) |

ความต้องการสุทธิในการณ์ที่มีวัสดุสำรองคงเหลือ (Safety Stock)

ความต้องการสุทธิในช่วงเวลาใด หมายถึง ปริมาณสุทธิของวัสดุที่ต้องการเพิ่มไปเพื่อจราจรที่น้ำหนักไม่ต่างจาก

ความต้องการสุทธิของงวด = $\max[0, \text{ความต้องการรวมของงวด} - \text{ปริมาณที่จะได้รับ}$
- ปริมาณเหลือใช้จากการก่อนหน้า]

ตัวอย่างการคำนวณ

$$\begin{aligned}\text{ความต้องการสุทธิของงวดที่ } 6 &= \max[0, 12 - 0 - 68] \\ &= \max[0, -56] = 0\end{aligned}$$

ตารางแสดงการคำนวณความต้องการสุทธิของวัสดุ C

จุดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการรวม	0	0	0	0	0	12	10	0	90	0	75	0
จำนวนที่จะได้รับ	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ปริมาณคงคลัง	38	73	73	73	73	61	61	61	-39	-39	-114	-114
ปริมาณเหลือใช้	68	68	68	68	68	56	46	46	0	0	0	0
ความต้องการสุทธิ	0	0	0	0	0	0	0	0	44	0	75	0

วัสดุสำรองคงเหลือ : 5

ความต้องการสุทธิในการนับมีวัสดุสำรองคลัง (Safety Stock)

หมายเหตุของการอุทธรณ์ในช่วงเวลาใด หมายถึง ปริมาณสุทธิของวัสดุที่ต้องการเพิ่มในแหล่งจัดหนัก
ดำเนินงานได้รับ

ความต้องการสุทธิของขาด = $\max[0, \text{ความต้องการรวมของขาด} - \text{ปริมาณที่จะได้รับ} - \text{ปริมาณเหลือไว้ใช้งานจากคลังหน้า}$

ตัวอย่างการคำนวณ

$$\begin{aligned}\text{ความต้องการสุทธิของขาดที่ 9} &= \max[0, 90 - 0 - 46] \\ &= \max[0, 44] = 44\end{aligned}$$

ตารางแสดงการคำนวณความต้องการสุทธิของวัสดุ C

งวดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการรวม	0	0	0	0	0	12	10	0	90	0	75	0
จำนวนที่จะได้รับ	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ปริมาณคงคลัง	38	73	73	73	73	61	51	51	-39	-39	-114	-114
ปริมาณเหลือใช้	68	68	68	68	68	56	46	46	0	0	0	0
ความต้องการสุทธิ	0	0	0	0	0	0	0	0	44	0	75	

วัสดุสำรองคลัง : 5

แผนการรับ (Planned order receipts)

แผนการรับในงวดใด คือปริมาณที่จะรับให้ครบในงวดนั้น จากการซื้อหรือสั่งผลิต
เพื่อสนับสนุนความต้องการสุทธิ โดยพิจารณาจากปัจจัยเบื้องต้นของการล้างของวัสดุรายการนั้น

ตัวอย่าง แผนการรับวัสดุ C ในกรณีมีวัสดุสำรองและมีปัจจัยเบื้องต้นการสั่งให้มีวัสดุมาเพิ่มตาม
ความต้องการสุทธิในแต่ละงวด (Lot-for-Lot)

ตารางแสดงแผนการรับวัสดุ C

งวดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการรวม	0	0	0	0	0	12	10	0	90	0	75	0
จำนวนที่จะได้รับ	35											
ปริมาณคงคลัง	38	73	73	73	73	61	51	51	-39	-39	-114	-114
ปริมาณเหลือใช้	68	68	68	68	68	56	46	46	0	0	0	0
ความต้องการสุทธิ	0	0	0	0	0	0	0	0	44	0	75	0
แผนการรับ	0	0	0	0	0	0	0	0	44	0	75	0

ปริมาณการสั่ง Lot-for-Lot

วัสดุสำรองคลัง : 5

ช่วงเวลาสำา (Lead time)

ช่วงเวลาสำาคือวันที่รับการสั่งซื้อถึงวันที่ผลิตได้ หมายความ ระยะเวลาที่ต้องใช้ บันทึกผลการผลิตไปสู่
จัดการห้องโลหะเด่นนี้ ในการนี้เป็นการผลิตเอง ช่วงเวลาสำา หมายถึง เวลาที่ใช้จ่ายหรืออยู่ในสัมภาร
จัดการห้องแม่กลาบานนี้ ล้วนวันวันต่อๆ กันจากภายนอก ช่วงเวลาสำาคือ เวลาที่แท้จริงไม่ใช่ชื่อ
ช่วงเวลาสำา ใช้ในสัมภารห้อง

แผนการสั่ง (Planned order releases)

หมายความว่าการนัดการผลิตมาแล้วที่ต้องรอคิวในสั่งซื้อ หรือไม่สั่งผิดก็ แผนการสั่งจะดำเนินมา
จากแผนการรับ โดยถูกนำมาช่วงเวลาโดยไม่กำหนดการให้ช่วงวันวันด้วยการนั้น ปริมาณเหล่านี้
ไม่สามารถกอบหนาแน่นมากกับเวลาสำา จึงนี้แผนการสั่งจะถูกบันทึกในปริมาณเท่าปั๊น

ตัวอย่าง แผนการรับขึ้นส่วน C ในการมีวัสดุสำารองและมีใบอนปริมาณการสั่ง ไม่มีวัสดุมาเพิ่มตาม
ความต้องการสุกชิ้นแต่ละชิ้น (Lot-for-Lot)

ตัวอย่าง แผนการรับขึ้นส่วน C ในการมีวัสดุสำารองและมีใบอนปริมาณการสั่ง ไม่มีวัสดุมาเพิ่มตาม
ความต้องการสุกชิ้นแต่ละชิ้น (Lot-for-Lot)

ตารางแสดงการคำนวณความต้องการสุกชิ้นของวัสดุ C

จุดเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการรวม	0	0	0	0	0	12	10	0	90	0	75	0
จำนวนที่จะได้รับ	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ปริมาณคงคลัง	38	73	73	73	73	61	51	51	-39	-39	-114	-114
ปริมาณเหลือใช้	68	68	68	68	68	56	46	46	0	0	0	0
ความต้องการสุกชิ้น	0	0	0	0	0	0	0	0	44	0	76	0
แผนการรับ	0	0	0	0	0	0	0	0	44	0	76	0
แผนการสั่ง						44		76				

ปริมาณการสั่ง Lot-for-Lot

วัสดุสำารองคงเหลือ : 5

ช่วงเวลาสำา : 2

หัวข้อ แผนการรับซื้อสินค้า C ในการมีวัสดุสำรองและวิธีบายปริมาณการสั่งไม่วัสดุคงเหลือตามความต้องการสุทธิในแต่ละวัน (Lot-for-Lot)

ตารางแสดงการคำนวณความต้องการสุทธิของวัสดุ C

เวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการรวม	0	0	0	0	0	12	10	0	90	0	75	0
จำนวนที่จะได้รับ	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ปริมาณคงคลัง	38	73	73	73	73	61	61	61	-39	-39	-114	-114
ปริมาณเหลือใช้	68	68	68	68	68	56	46	46	0	0	0	0
ความต้องการสุทธิ	0	0	0	0	0	0	0	0	44	0	76	0
แผนการรับ	0	0	0	0	0	0	0	0	44	0	76	0
แผนการสั่ง								44		76		

ปริมาณการสั่ง Lot-for-Lot

วัสดุสำรองคงคลัง : 5

ช่วงเวลา : 2

บทสรุป

ในการวางแผนความต้องการวัสดุ ผู้วางแผนจะต้องเข้าใจกระบวนการและตรรกะของ MRP ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากกำหนดการผลิตหลัก บัญชีรายการวัสดุและบันทึกเกี่ยวกับวัสดุคงคลัง นอกจากนี้ยังมีข้อมูลอื่น ๆ ที่จะต้องนำมาพิจารณาซึ่งมีด้วยกันสองอย่างคือ วัสดุที่ใช้เป็นอะไหล่ หรือใช้ในโรงงานอื่น ๆ เป็นต้น ผลที่ได้รับจากการกระบวนการและตรรกะของ MRP ก็คือ ความต้องการวัสดุ และแผนกำหนดการสั่งในแต่ละช่วงเวลา

โปรแกรมที่ 5

เรื่องรายงานจากระบบ MRP

เรื่อง : รายงานจากระบบ MRP

เนื้อหา

- บทนำ

วัสดุประดิษฐ์ของที่ต้องการ

รายงานแผนความต้องการวัสดุ

รายงานหนี้ค่าจ้างที่ต้องชำระ

รายงานผลลัพธ์ที่ต้องการให้ได้ถูกต้อง

- บทสรุป

แบบฝึกหัดภาษาไทย

สารบัญของบทเรียน

บทนำ

ระบบของการวางแผนความต้องการวัสดุจะให้สารสนเทศหลายประการ สำหรับการวางแผนและการควบคุมการผลิตของกิจการ ตัวอย่างของสารสนเทศ ได้แก่ รายงานแผนความต้องการวัสดุ รายงานเหตุการณ์พิเศษ รายงานแหล่งที่ต้องการใช้วัสดุ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของหัวเรื่อง

เข้าใจเนื้อหาและประโยชน์ของรายงานจากระบบ

การวางแผนความต้องการวัสดุ ซึ่งได้แก่

1. รายงานความต้องการวัสดุ
2. รายงานเหตุการณ์พิเศษ
3. รายงานแหล่งที่ต้องการใช้วัสดุ

รายงานแผนความต้องการวัสดุ (MRP Report)

เป็นรายงานที่ให้สารสนเทศเกี่ยวกับวัสดุแต่ละรายการตามขาดเวลาต่าง ๆ เช่น

รายงานความต้องการวัสดุ C

จำนวนเวลา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ความต้องการรวม	0	0	0	0	0	12	10	0	90	0	75	
จำนวนที่จะได้รับ	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ปริมาณคงคลัง	38	73	73	73	73	61	61	61	-39	-39	-114	-114
ปริมาณเหลือใช้	68	68	68	68	68	56	46	46	0	0	0	0
ความต้องการสูงสุด	0	0	0	0	0	0	0	0	44	0	75	
แผนการรับ	0	0	0	0	0	0	0	0	44	0	75	
แผนการส่ง	0	0	0	0	0	0	44	0	75			

ปริมาณการสั่ง : Lot-for-Lot

วัสดุสำรองคงคลัง : 5

ช่วงเวลาป่า : 2

รายงานเหตุการณ์พิเศษ (Exception Report)

รายงานเหตุการณ์พิเศษนี้นำเสนอเสนอสิ่งผิดปกติที่ต้องการความสนใจเป็นพิเศษ หรือ การดำเนินการแก้ไขในทันที จากผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง เช่น การส่งซึ่งส่วนล่าช้าไม่ทัน ตามกำหนด การเสียหายของชิ้นส่วนในระหว่างการผลิตเมื่อเกิดขึ้นมากกว่าปกติ เช่น

รายงานเหตุการณ์พิเศษ		วันที่ 1/4/2538	
หมายเลขวัสดุ	ค่าบเวลา	ปริมาณ	หมายเหตุ
8164	1/ 5	20	ยกเลิกใบสั่ง

รายงานแหล่งที่ต้องการใช้วัสดุ (Pegging Report)

รายงานแหล่งที่ต้องการใช้วัสดุรายการใด คือ รายงานที่ระบุว่าความต้องการของวัสดุรายการนั้น เพื่อจะนำไปใช้ในการผลิตอะไร เมื่อไร และปริมาณเท่าใด เช่น

รายงานแหล่งที่ต้องการใช้วัสดุ			
หมายเลขวัสดุ : 7234	วันที่ 1/6/2538	ชื่อวัสดุ : Housing	
ค่าบเวลา	ปริมาณ	ใช้สำหรับ	เลขที่ใบสั่ง
1/7	20	หมายเลขวัสดุ 5631	7631
1/7	40	หมายเลขวัสดุ 4768	5467

บทสรุป

ระบบการวางแผนความต้องการวัสดุ จะให้สารสนเทศต่าง ๆ มากมาย ที่เป็นประโยชน์สำหรับ การวางแผนและการควบคุมการผลิตของกิจการ สารสนเทศเหล่านี้ได้แก่ การแจ้งให้ทราบถึงกำหนดการสั่งวัสดุ รายงานยกเลิก และรายงานแหล่งที่ต้องการใช้วัสดุ เป็นต้น

โครงการที่ 6

เรื่องการนำระบบ MRP มาใช้

เรื่อง : การนำระบบ MRP มาใช้

เนื้อหา

- บทนำ	- การให้ความรู้และการฝึกอบรม
- วัสดุประสาทของหัวเรื่อง	- การต้องการ
ประโยชน์ของการนำระบบ MRP มาใช้	การให้ความรู้และความต้องการในการนำระบบมาใช้
คำใช้ภาษาในภาษาบริษัท ภาษาไทย	การนำการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพมาใช้
ข้อควรระวังในการนำไปใช้ระบบ MRP	- บทสรุป
แผนผังเนื้อหา	

แผนผังหัวข้อทั่วไป

สารบัญของบทเรียน

บทนำ

ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของระบบคอมพิวเตอร์ทำให้วงการต่าง ๆ โดยเฉพาะวงการธุรกิจสามารถ ได้นำระบบคอมพิวเตอร์มาเป็นเครื่องมือช่วย ในการดำเนินงานในด้านการวางแผนผลิต

การนำระบบ MRP มาใช้ก็เป็นอีกระบบหนึ่งที่ช่วยงานในการวางแผนการผลิต ซึ่งจะให้สารสนเทศเกี่ยวกับกำหนดการสั่งผลิตหรือสั่งซื้อวัสดุต่าง ๆ สำหรับการจัดหา วัสดุให้เพียงพอและทันเวลา กับความต้องการในทุก ๆ ขั้นตอนการผลิต ซึ่งการนำระบบ MRP มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีการวางแผนดำเนินการที่ดีมีการเตรียม ความพร้อม ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านค่าใช้จ่าย การให้ความรู้และการอบรมแก่ผู้ใช้ การจัดทำข้อมูลและการรักษาข้อมูลให้มีความถูกต้องเป็นต้น

วัตถุประสงค์ของหัวเรื่อง

1. บอกถึงประโยชน์ของการนำระบบ MRP มาใช้ได้
2. อธิบายถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการนำระบบ MRP มาใช้ได้
3. บอกถึงข้อควรระวังในการที่จะนำระบบ MRP มาใช้ได้
4. อธิบายถึง องค์กรและหน้าที่ของผู้ดำเนินการในการนำระบบ MRP มาใช้
5. อธิบายและเข้าใจถึงความต้องการข้อมูลที่ต้องของระบบ MRP ได้
6. อธิบายถึงแผนดำเนินงานของระบบได้

ประโยชน์ของระบบ MRP

ประโยชน์ที่สำคัญที่ได้จาก MRP คือ กำหนดการสั่งผลิตหรือสั่งซื้อวัสดุต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตตามขั้นตอนต่าง ๆ ของผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์นั้น ๆ แล้วเสร็จในปริมาณและเวลาที่ระบุไว้ในกำหนดการผลิตหลัก ซึ่งจะนำไปสู่ผลประโยชน์อีกมากมาย สำหรับกิจการ เช่น

1. ลดต้นทุนวัสดุคงคลัง

ระบบ MRP ทำให้สามารถกำหนดปริมาณและเวลาที่ต้องการวัสดุ เพื่อใช้ในการประกอบเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จตามกำหนดการ ทำให้ผู้วางแผนสามารถสั่งซื้อ หรือ สั่งผลิตวัสดุในปริมาณและเวลาเท่าที่เหมาะสมต่อการใช้เท่านั้น ทำให้มีจ่าเป็นต้องเก็บวัสดุคงคลังของวัสดุไว้มากเกินจำเป็น จึงทำให้ลดต้นทุนวัสดุคงคลังลงได้

2. ลดเวลาในการรับการผลิตและส่งผลิตภัณฑ์ให้แก่ลูกค้า

ระบบ MRP จะให้ข่าวสารความต้องการวัสดุต่าง ๆ ทั้งในด้านปริมาณและเวลา ที่ต้องการ ปริมาณวัสดุที่มีอยู่แล้ว และปริมาณและเวลาที่ต้องจัดซื้อหรือผลิตขึ้นใหม่ เพื่อให้สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ให้ได้ตามกำหนดการที่ต้องการ ทำให้มีการประสานงานระหว่างฝ่ายจัดซื้อ ฝ่ายควบคุมวัสดุคงคลัง และฝ่ายการผลิต จึงช่วยให้สามารถลดเวลาล่าช้าในการผลิต และลดเวลาในการส่งผลิตภัณฑ์ให้แก่ลูกค้าได้

ประโยชน์ของระบบ MRP

3. ส่งผลิตภัณฑ์ให้ลูกค้าทันตามกำหนด

การที่สามารถส่งผลิตภัณฑ์ให้แก่ลูกค้าทันตามกำหนดที่สัญญาไว้ ย่อมทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ การประยุกต์ใช้ระบบ MRP ใน การผลิตจะช่วยให้สามารถผลิต ผลิตภัณฑ์ได้ทันตามความต้องการของลูกค้า ทั้งนี้ เพราะในระบบ MRP มีข้อมูลของ รายการวัสดุสำหรับผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด ข้อมูลด้านเวลาดำเนินการ จัดซื้อหรือ การผลิตชิ้นส่วน ซึ่งผู้วางแผนจะรู้ถึงเวลาแล้วเสร็จของการผลิต ซึ่งสามารถกำหนด วันส่งของผลิตภัณฑ์ให้แก่ลูกค้าได้อย่างไม่คลาดเคลื่อน

4. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ข่าวสารที่ได้จากการบบ MRP จะทำให้รู้ถึงปริมาณความต้องการของวัสดุต่าง ๆ ที่ต้องการเพื่อการผลิตว่า จะต้องใช้ปริมาณวัสดุจำนวนเท่าใด และ ณ เวลาใด ท่าให้มีแผนการจัดหาวัสดุโดยไม่ทำให้เกิดการขาดมือ นอกจากนี้ผู้วางแผนยังสามารถ สามารถลดงานทางด้านการพยากรณ์ความต้องการวัสดุต่าง ๆ ลดงานด้านการจัดซื้อและ เก็บรักษาวัสดุคงคลัง ตลอดจนการลดปริมาณการผลิตชิ้นส่วนที่มากเกินจำเป็นลงได้

5. เตรียมความพร้อมสำหรับการวางแผนทรัพยากรการผลิต

การวางแผนทรัพยากรการผลิต (Manufacturing Resource Planing) หรือที่เรียกว่า MRP II เป็นวิัฒนาการที่พัฒนาจากระบบ MRP โดยเพิ่มต่อระบบสำหรับสนับสนุน เพื่อการผลิตต่าง ๆ เช่น ด้วยกัน โดยการเชื่อมระบบการทำงานของฝ่ายต่าง ๆ เช่น ฝ่ายวิศวกรรม ฝ่ายขาย ฝ่ายการตลาด ฝ่ายบัญชีและการเงิน ฝ่ายจัดซื้อ เป็นต้น เช่น กำหนดการสั่งซื้อหรือสั่งผลิต จากระบบ MRP สามารถส่งให้ฝ่ายจัดซื้อเพื่อทำการจัดซื้อ และส่งให้ฝ่ายบัญชีเพื่อจัดทำเอกสารทางการบัญชี ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือสามารถใช้ ประโยชน์เพื่อการรับคำสั่งซื้อของฝ่ายการตลาด ระบบรวมของข้อมูลการผลิตนี้ ถือว่าเป็น ระบบการวางแผนและควบคุมการผลิตในยุคใหม่

ค่าใช้จ่ายในการนำระบบ MRP มาใช้

การใช้ระบบ MRP จำเป็นต้องใช้ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งในการดำเนินการนำระบบมาใช้จะต้องมีค่าใช้จ่ายดังนี้

1. ยาardแวร์

เป็นค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายสำหรับการจัดซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงให้รองรับการทำงานของระบบ MRP ได้ โดยจะต้องค่านี้ถึงขนาดของกิจการ และการขยายยาardแวร์ให้ใหญ่ขึ้นในอนาคต เพื่อรับข้อมูลที่มากขึ้น นอกจากนี้ยังต้องค่านี้ถึงค่าใช้จ่ายประจำปีในการบำรุงรักษาคอมพิวเตอร์อีกด้วย

2. ซอฟต์แวร์

ผู้ใช้จะต้องจ่ายเงินสำหรับจัดหาซอฟต์แวร์ระบบ MRP โดยกิจการผู้ใช้จะต้องตัดสินใจว่าจะพัฒนาซอฟต์แวร์ MRP ขึ้นเองหรือซื้อซอฟต์แวร์สำเร็จรูป

3. งานระบบ

ไม่ว่าผู้ใช้จะพัฒนาซอฟต์แวร์ MRP ขึ้นเอง หรือ ซื้อซอฟต์แวร์สำเร็จรูป ก็จะต้องทำงานระบบซึ่งเริ่มจากการศึกษาความต้องการของผู้ใช้เพื่อที่จะได้พัฒนา หรือ ติดแปลงซอฟต์แวร์ให้เหมาะสมกับความต้องการของกิจการ เมื่อติดตั้งระบบแล้วจะต้องมีการทดสอบโปรแกรม ซึ่งการติดตั้งระบบงานนี้ จะทำโดยทีมระบบของกิจการเอง หรือโดยผู้ขาย หรือที่ปรึกษา หรือจ้างทีมโปรแกรมเมอร์จากภายนอกหลังจากที่มีการติดตั้งระบบงานแล้วจะต้องมีการบำรุงรักษาซอฟต์แวร์ด้วย

ค่าใช้จ่ายในการนำระบบ MRP มาใช้
การใช้ระบบ MRP จำเป็นต้องใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งในการดำเนินการนำ
ระบบมาใช้จะต้องมีค่าใช้จ่ายดังนี้

4. บุคลากร

ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ได้แก่ค่าใช้จ่ายสำหรับคณะกรรมการโครงการ
 ซึ่งจะมีทั้งลักษณะที่จ้างเต็มเวลาและจ้างชั่วคราว สำหรับกิจกรรม เช่น
 การทบทวนและแก้ไขปัญชีรายการวัสดุ และขั้นตอนการผลิต ให้มี
 ความถูกต้อง การจัดเตรียมข้อมูลที่ต้องการทุกชนิดให้ครบถ้วนและ
 ให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับเป็นข้อมูลเข้าของระบบ MRP

5. การศึกษา

ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ได้แก่การอบรมพนักงานในหลักสูตรระดับสั้นที่
 เกี่ยวกับเรื่อง MRP ส่วนใหญ่การอบรมสัมนาจะเกิดขึ้นในช่วงของการ
 ติดตั้งระบบ และเมื่อจะเริ่มใช้ระบบจริงเป็นจะต้องให้ความรู้ในรายละเอียด
 กับพนักงาน ให้สามารถดำเนินการใช้ระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 ซึ่งรวมถึงการฝึกอบรม การใช้โปรแกรมและวิธีทำงานที่ถูกต้องด้วย

6. ที่ปรึกษา

การนำระบบ MRP มาใช้อาจต้องจ้างที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำและ
 ปรึกษาในการติดตั้งระบบงาน และการดำเนินงานของระบบ MRP
 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อควรระวังในการใช้ระบบ MRP

1. ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารอย่างหนักแน่น

ในการดำเนินงานเพื่อนำระบบ MRP มาใช้ จะต้องใช้ทรัพยากรของกิจกรรมมากมาย รวมทั้งต้องอาศัยการประสานงานและความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ ในกิจการ หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารย่อมเป็นการยากยิ่งที่จะประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องให้เวลา และอาจต้องเปลี่ยนวิธีดำเนินงานในกิจการเสียใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับวิธีดำเนินงานของระบบ MRP

2. บุคลากรขาดความรู้

แม้กิจการใดจะมีระบบ MRP มาใช้ แต่การตัดสินใจมากมายในการจัดการจะเป็นต้องอาศัยบุคลากรโดยใช้ระบบ MRP เป็นส่วนสนับสนุน ดังนั้นบุคลากรที่จะใช้ระบบ MRP ได้ดี จะต้องได้รับการศึกษาเพื่อปรับตัว และทำความเข้าใจกับหน้าที่ และความรับผิดชอบ ของตนเอง หากบุคลากรมิ่งเข้าใจในระบบแล้วอาจดำเนินการไม่เหมาะสม ทำให้มิ่งสามารถใช้ระบบ ให้เกิดประสิทธิภาพตามที่ต้องการได้

3. ข้อมูลไม่ถูกต้อง

ถึงแม้ว่าระบบที่นำมาใช้จะดีอย่างไร แต่ข้อมูลที่จะนำเข้าไปในระบบไม่ถูกต้อง เมื่อระบบทำการประมวลผลแล้ว ข่าวสารที่ได้จากการบัญชีมิ่งไม่ถูกต้องด้วย เนื่องจากระบบที่ใช้คอมพิวเตอร์มีความยึดหยุ่นต่อความผิดพลาดของข้อมูลน้อยกว่าระบบที่ใช้คน ดังนั้นในการนำไประบบ MRP มาใช้จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลเข้า ที่มีความถูกต้องที่สุดของกำหนดการผลิตหลัก บัญชีรายรับราย支 และสถานภาพสต็อกคงคลัง ถ้าหากข้อมูลเข้าไม่ถูกต้องก็จะทำให้การนำระบบ MRP มาใช้ในกิจการประสบความล้มเหลวได้

แผนดำเนินการ

ในการนำระบบ MRP มาใช้ควรมีกิจกรรมหลัก ๆ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเบื้องต้นสำหรับผู้บริหาร
2. การจัดตั้งองค์กร
 - คณะกรรมการนโยบาย
 - คณะกรรมการ
3. ให้ความรู้และการอบรมกับคณะกรรมการทุกคน
4. พิจารณาความเหมาะสมของ การใช้ระบบ
5. พิจารณาเลือกซอฟต์แวร์
6. อบรมการใช้งานให้กับผู้ใช้
7. ปรับปูนซอฟต์แวร์ให้เหมาะสมกับการใช้งานอีกชั้น
8. เตรียมข้อมูลเข้าของระบบ
9. ปรับปรุงความถูกต้องของข้อมูลเข้า
10. เริ่มทดสอบใช้งาน

คณะกรรมการทุกคน ควรร่วมท่ารายละเอียดของแผนและกำหนดการดำเนินการแล้วนำเสนอต่อ
คณะกรรมการนโยบายเพื่อนำมาตัดสินใจ และจะต้องติดตามดูความก้าวหน้าของการดำเนินการเป็นระยะ ๆ

การให้ความรู้และการฝึกอบรม

การให้ความรู้และการฝึกอบรมเป็นปัจจัยหลักสำคัญของการนำระบบ MRP มาใช้และควรจะมีการวางแผนอย่างดีซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่บุคลากรจะได้รับการศึกษาที่เพียงพอตามระดับของบุคลากรกับลักษณะงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถแยกลักษณะของการให้ความรู้และการฝึกอบรมออกเป็น 6 ลักษณะ ดังนี้

1. ความรู้เบื้องต้นสำหรับผู้บริหาร

การให้ความรู้และการฝึกอบรมความรู้เบื้องต้นสำหรับผู้บริหาร เพื่อให้ผู้บริหารรู้จักระบบ MRP จะได้นำไปพิจารณาได้ฯ ควรจะนำเอกสารบนนี้มาใช้ในกิจการหรือไม่ ผู้ที่รับการอบรมควรอยู่ในระดับตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงสุด ผู้จัดการใหญ่ ผู้จัดการโรงงาน ผู้จัดการฝ่ายการตลาด วิศวกรรม ฝ่ายจัดซื้อ เป็นต้น โดยมีเนื้อหาในเรื่องเกี่ยวกับ MRP คืออะไร มีประโยชน์ มีค่าใช้จ่าย และมีผลกระทบอย่างไร ซึ่งจะใช้เวลาสำหรับการฝึกอบรมประมาณ 2 หรือ 3 วัน

การให้ความรู้และการฝึกอบรม

การให้ความรู้และการฝึกอบรมเป็นปัจจัยหลักสำคัญของการนำระบบ MRP มาใช้และควรจะมีการวางแผนอย่างดีซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่บุคลากรจะได้รับการศึกษาที่เพียงพอตามระดับของบุคลากรกับลักษณะงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถแยกลักษณะของการให้ความรู้และการฝึกอบรมออกเป็น 5 ลักษณะ ดังนี้

2. สร้างกลุ่มผู้รู้ในกิจการ

หลังจากที่ผู้บริหารได้รับความรู้เบื้องต้นแล้วและตัดสินใจที่จะนำระบบ MRP มาใช้ในกิจการ ขั้นตอนมาคือ การอบรมผู้รับความรู้เบื้องต้นบางคน และระดับรองลงมา ได้แก่ หัวหน้างาน ผู้วางแผน และเจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ เพื่อให้ความรู้ในภาพรวมของระบบ MRP และลงรายละเอียดเฉพาะเรื่องเฉพาะผู้เกี่ยวข้องว่าระบบ MRP ทำอย่างไรกับเรื่องนั้น ๆ โดยใช้เวลาสำหรับการฝึกอบรม ประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งความรู้ที่ได้รับจะนำมาใช้อบรมพนักงานอีก ๑ ต่อไป

3. ให้ความรู้กับพนักงานระดับสั่ง

กลุ่มผู้รู้ในกิจการมีการให้ความรู้ และฝึกอบรมให้พนักงานระดับสั่งทุกระดับที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบ ซึ่งพนักงานจะได้รับการอบรมในเรื่องที่ตนเองทำงานโดยละเอียดและอาจรับรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องบ้าง ในการอบรมจะมีสื่ออุปกรณ์ช่วยให้ความรู้ด้วย ได้แก่ วิดีโอ และเอกสารประกอบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ฝึกหัด

4. ฝึกหัดการใช้ระบบ

เป็นการฝึกหัดผู้ใช้ให้ใช้ระบบที่จะทำการติดตั้งได้ โดยกลุ่มผู้รู้และจากผู้ขายหรือผู้ที่พัฒนาระบบสามารถฝึกหัดกับระบบจริง โดยการนำข้อมูลฝึกหัดเข้าทดลองใช้ดูกระบวนการการทำงาน และการใช้รายงาน ซึ่งผู้ขายอาจจะมีซอฟต์แวร์ของผู้ขายสำหรับเสริมการฝึกหัดการใช้ระบบเพื่อให้ผู้ใช้เข้าใจระบบมากยิ่งขึ้น

5. การศึกษาต่อเนื่อง

โปรแกรมการให้การศึกษาต่อเนื่องแก่บุคลากร มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการนำระบบ MRP มาใช้ โดยจัดให้มีการอบรมแก่พนักงานใหม่ หรือพนักงานที่มีการที่มีการเปลี่ยนหน้าที่ เพื่อพนักงานเหล่านี้ จะได้เข้าใจบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบในงานของตนเอง และงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง นอกจากนี้กิจกรรมควรจะสนับสนุนให้พนักงานได้รับการอบรมสำหรับพัฒนาการใหม่ ๆ ของระบบอีกด้วย ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปการจัดอบรมสัมนาโดยหน่วยงานอีก ๑ ทั้งของรัฐ และเอกชน

การจัดองค์กร คณะกรรมการนโยบาย

คณะกรรมการนโยบายจะประกอบด้วยผู้จัดการโรงงาน ผู้จัดการฝ่ายวิศวกรรม ฝ่ายการตลาด ผู้จัดการโครงการ ที่ปรึกษา และจะเป็นประโยชน์มากถ้าหาก ผู้บริหารสูงสุดจะเป็นกรรมการและประธานคณะกรรมการนโยบาย

หน้าที่ของคณะกรรมการนโยบาย

ผู้บริหารจะต้องแสดงความสนับสนุนในการนำระบบ MRP มาใช้เสริมสร้าง ความร่วมมือของทุกระดับในกิจการ กำหนดขอบเขตของโครงการ อนุมัติ กำหนดการโครงการ และงบประมาณ เลือกคณะกรรมการโครงการและให้ อัตรากำลัง ติดตามหรือทบทวนความคืบหน้าของโครงการ แก้ไขความล่าช้า ของโครงการซึ่งบางครั้งจำเป็นต้องอนุมัติทรัพยากรเพิ่ม

คณะกรรมการโครงการ

คณะกรรมการโครงการจะประกอบด้วยบุคลากรจำนวนประมาณ 5 - 8 คน จากฝ่ายต่าง ๆ เช่นวิศวกรรม วางแผน วัสดุ จัดซื้อ การตลาด คอมพิวเตอร์ มีผู้จัดการโครงการซึ่งมาจากฝ่ายที่ใช้เป็นหลัก จะต้องทำงานโครงการเต็มเวลา และเป็นตัวแทนของคณะกรรมการโครงการในคณะกรรมการนโยบาย ส่วนกรรมการ ผู้ทำงานโครงการจะเป็นหัวหน้าโครงการย่อยหรือไม่ดูแลในระบบ

การพิจารณาความเหมาะสมในการนำระบบมาใช้

หลักในการพิจารณาความเหมาะสมในการนำระบบมาใช้ โดยการพิจารณาจากความคุ้มของโครงการ ซึ่งวิเคราะห์ได้จากค่าใช้จ่ายในการนำระบบ MRP มาใช้ มากับผลประโยชน์ที่จะได้รับจากระบบ

การพิจารณาค่าใช้จ่าย

การพิจารณาค่าใช้จ่ายในการนำระบบ MRP มาใช้ เริ่มตั้งแต่การจัดหาซอฟต์แวร์ และระบบคอมพิวเตอร์ ผู้เชี่ยวชาญที่ช่วยวางแผน การฝึกอบรม คู่มือ และเอกสาร การแก้ไขโปรแกรมตามความต้องการของกิจการ รวมถึงการบำรุงรักษาทั้งฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากระบบ MRP ได้แก่ การจัดการวัสดุคงคลังได้ดีขึ้น ทำให้สามารถลดต้นทุนวัสดุคงคลังลงได้ ลดเวลาในการส่งมอบงาน และสามารถ ส่งมอบงานให้แก่ลูกค้าได้ทันตามกำหนดสัญญา เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพราะ ระบบ MRP ทำให้ผู้วางแผนรู้ว่าจะต้องใช้วัสดุจำนวนเท่าใด และ ณ เก่าได้ ทำให้ลดงานด้านการจัดซื้อและลดงานด้านการเก็บรักษาวัสดุคงคลังลดลงด้วยการลด ปริมาณการผลิตชิ้นส่วนที่มากเกินจำเป็นลงได้

การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลหลักที่ต้องการใช้ในการทําระบบ MRP ได้แก่

ระดับความถูกต้องขั้นต่ำของข้อมูลนำเข้าที่สำคัญของระบบ MRP ที่จะทำให้การใช้ระบบ MRP ได้ผลคือ

กำหนดการผลิตหลัก	95 %
บัญชีรายการวัสดุ	98 %
วัสดุคงคลัง	95 %

ดังนั้น กิจการที่จะนำระบบ MRP มาใช้จะต้องทำการเตรียมข้อมูลให้ถูกต้อง ไม่น้อยกว่าระดับนี้ก่อนที่จะเริ่มใช้ระบบ เมื่อได้ข้อมูลถูกต้องแล้ว จะต้องมีมาตรการที่จะทำให้ข้อมูลมีความถูกต้องได้ตลอดไป

วิธีทำให้ข้อมูลวัสดุคงคลังถูกต้อง

จากการเข้า-ออก และการใช้บริเวณสโตร์ มีมาตราการและเครื่องมือในการจัดการใช้สโตร์และการบันทึกรายการสต็อก เริ่มนับวัสดุในกลุ่มที่ควบคุมทุก ๆ 2 สัปดาห์ และทำการปรับปรุงข้อมูลวัสดุคงคลังในกลุ่มควบคุมให้มีความถูกต้องในระดับ 95 %

วิธีทำให้ข้อมูลบัญชีรายการวัสดุถูกต้อง

กำหนดผู้รับผิดชอบเรื่องความถูกต้องของข้อมูลบัญชีรายการวัสดุ ตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีรายการวัสดุของวัสดุกลุ่มควบคุม ด้านหมายเลขชิ้นส่วนที่ใช้และจำนวน กำหนดนโยบายรักษาความถูกต้องของข้อมูลบัญชีรายการวัสดุ และวิธีการปฏิบัติเพื่อให้ข้อมูลบัญชีรายการวัสดุมีความถูกต้อง

บทสรุป

MRP เป็นระบบการวางแผนการผลิตและควบคุมวัสดุคงคลังที่ใช้พื้นฐานทางคอมพิวเตอร์มาเกี่ยวข้องหรือจะกล่าว ได้ว่าเป็นการวางแผนความต้องการในแต่ละช่วงเวลา เป็นการจัดหาวัสดุให้เพียงพอและทันเวลา กับความต้องการในทุก ๆ ขั้นตอนการผลิต ตั้งแต่วัตถุติด จนกระทั่งเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป

นอกจากนี้การนำระบบ MRP มาใช้ต้องอาศัยปัจจัยอื่น ๆ อีก ได้แก่ การสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ความรู้ความเข้าใจของผู้ใช้ระบบ การมีคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอ และความถูกต้องของข้อมูล เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยให้กิจการประสบความสำเร็จในการนำระบบ MRP เข้ามาใช้ในการจัดการการผลิตยิ่งขึ้น



ประวัติผู้เขียน

นางสาว สายสุนีย์ สมานสุขมาล เกิดเมื่อวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2507 ที่อำเภอ
ศีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี จากคณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชา^{คณิตศาสตร์} มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในปีการศึกษา 2529 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร
วิศวกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ สาขาวิชา^{วิศวกรรมอุตสาหการ}
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2533